The Gleaner

Vol 8 (1970)

In Honour of D. S. Ginis

Αντιβολή του κειμένου της Εξαβίβλου του Αρμενοπούλου κατά νέο σύμμικτο κώδικα της Μονής Ομπλού

Αγαμέμνων Τσελίκας

doi: [10.12681/er.9938](https://doi.org/10.12681/er.9938)

Copyright © 2016, Αγαμέμνων Τσελίκας

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

To cite this article:

Τσελίκας Α. (2016). Αντιβολή του κειμένου της Εξαβίβλου του Αρμενοπούλου κατά νέο σύμμικτο κώδικα της Μονής Ομπλού. *The Gleaner*, 8, 281–301. <https://doi.org/10.12681/er.9938>

ΑΝΤΙΒΟΛΗ ΤΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ ΤΗΣ ΕΞΑΒΙΒΛΟΥ ΤΟΥ ΑΡΜΕΝΟΠΟΥΛΟΥ ΚΑΤΑ ΝΕΟ ΣΥΜΜΙΚΤΟ ΚΩΔΙΚΑ ΤΗΣ ΜΟΝΗΣ ΟΜΠΛΟΥ

Στὴ βιβλιοθήκῃ τῆς Μονῆς Ὁμπλοῦ κοντὰ στὴν Πάτρα εὐτύχησα ν' ἀνακαλύψω χειρόγραφο, ποὺ δὲν ἀναφέρεται στὸ σύντομο κατάλογο Λ. Πολίτη («Πελοποννησιακά», Α' 1956, σσ. 251 - 252). Τὸ χειρόγραφο δὲν εἶναι χρονολογημένο, ἀλλὰ ἀπὸ ἐσωτερικὰ στοιχεῖα καὶ ἀπὸ ἄλλα ἔργα, ποὺ περιλαμβάνει, φαίνεται νὰ γράφτηκε γύρω στὰ 1430 στὴ Θεσσαλονίκη. Ἡ μνεῖα, ἰδιαίτερα, πέντε χρονολογημένων δικαστικῶν ὑποθέσεων, ποὺ ἐμφανίστηκαν στὴ Μητρόπολιν τῆς Θεσσαλονίκης, ἐπιβεβαιώνει κατὰ κάποιον τρόπο τὴν εἰκασία, ὅτι ὁ κτήτοράς του θὰ πρέπει νὰ εἶχε ἄμεση σχέση μετὰ τὴν Μητρόπολιν αὐτῇ (βλ. κατωτέρω σσ. 284,42 289,39 290,53 296,54 297,12).

Ἀνάμεσα στ' ἄλλα περιέχει καὶ τὴν Ἑξάβιβλον τοῦ Ἀρμενοπούλου. Τὸ κείμενό της περιλαμβάνεται στίς σελ. 1 - 224 καὶ εἶναι γραμμένο μετ' ἐπιδέξια διάταξιν κεφαλαίων καὶ παρασελιδίων παραπομπῶν κατὰ παράλληλα χωρία.

Ἐπιφυλάσσομαι νὰ δημοσιεύσω πλήρη περιγραφὴ τοῦ κώδικος σὲ νέο συμπληρωμένο κατάλογο τῶν χειρογράφων τῆς Μονῆς καθὼς καὶ τὰ περιεχόμενα ἐκεῖ ἀνέκδοτα φιλολογικὰ καὶ ἄλλα ἔργα, τῶν ὁποίων παρασκευάζω ἤδη τὴν ἔκδοσιν. Πρὸς τὸν παρὸν σπεύδω νὰ παρουσιάσω ἀντιβολὴ τοῦ κειμένου μετὰ τὴν ἔκδοσιν Heimbach. Οἱ ἀριθμοὶ μετὰ τὰ ἡμιπαχέα στοιχεῖα ἀντιστοιχοῦν στίς παραγράφους αὐτῆς ἀκριβῶς τῆς ἐκδόσεως.

ΚΡΙΤΩΝ ΠΡΟΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ

Ἦ

ΠΕΡΙ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

1,5 δίκαια : δικαίως. 5,6 προεναποκειμένην : προανακειμένην.

6,7 ἀδίκων ὥς φησι : ὥς φησι ἀδίκων. 7,6 τοῦτω : τοῦτο. 8,4 ἀπαιτεῖ ἐνταῦθα : ἐνταῦθα ἀπαιτεῖ. 8,7 νοήσης : νοήσεις. 10,6 πρὸς τοῦ καταδικασθέντος : πρὸς τοῦ δικασθέντος. 12,4 οὐκ οἶδε : οὐκ εἶδε. 13,5 Οἱ λέξεις πόρῳ θέσθαι δὲν προστίθενται. 14,2 κάλλιστα ἡμεῖς : κάλλισθ' ἡμεῖς. 14,3 τοῦτω : τοῦτωϊ. 14,6 συναγάγη : συναγάγοι. 16,2 ΠΑΡΑ ΛΕΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ, ΤΩΝ ΕΥΣΕΒΩΝ ΒΑΣΙΛΕΩΝ : ΥΠΟ ΤΩΝ ΠΑΝΕΥΣΕΒΩΝ ΒΑΣΙΛΕΩΝ ΛΕΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ. 16,6 Ὁ σύνδεσμος καὶ ἐλλείπει 17,1 τοῦτο : τοῦτον. 17,3 πολεμούσας αὐτῷ : αὐτῷ πολεμούσας.

ΠΡΟΘΕΩΡΙΑ

Στὸν τίτλο ΠΡΟΘΕΩΡΙΑ οἱ λέξεις τῶν νόμων δὲν προστίθενται.
 19, 3 σκοποῦ : σκοπεῖν. 20, 9 ἄρα ἕκαστον : ἄρ' ἕκαστον. 21, 1 ἐπαρχικῶν :
 ἐπαρχικῶν τε. 22 Οἱ ἐλληνικοὶ ἀριθμοὶ ὑπάρχουν. 23, 4 κᾰκείνο : κᾰκείνω. 24,
 3 Ἡ λέξις ταῦτα προστίθεται. 24, 4 παλαιοῖς : τοῖς παλαιοῖς. 25, 3 εἰς τὰ πρωτό-
 τυπα : εἰς πρωτότυπα. 25, 5 Οἱ δέ : Οἱ μέντοι.

ΠΙΝΑΞ ΤΗΣ ΕΞΑΒΙΒΛΟΥ

Βιβλίον Α'

- Τίτλος β' 'Ο ψευδότιτλος ἔχει ὡς ἐξῆς: 'Εν τούτῳ καὶ περὶ δικαιωμάτων
 καὶ ἐγκλημάτων καὶ γυναικῶν δημοσίων.
 » γ' 'Ο ψευδότιτλος ἔχει ὡς ἐξῆς: 'Εν τούτῳ περὶ ἐκκλησιαστικῶν
 καὶ ἀφηλίκων.
 » δ' Ψ/τίτλος Η Codex Haenelianus περὶ στρατῶν: περὶ στρατιωτῶν.
 » θ' Ψ/τίτλος Η ἀλληλοκληρονομίας : ἀλληλοκληρονομιῶν.

Βιβλίον Β'

- Τίτλος α' Ψ/τίτλος Η βληπιμαίου : κλοπιμαίου.
 » δ' Ψ/τίτλος Η περὶ ὑδάτων . . . καὶ περὶ τοῦ ἐν ἀρῶ : περὶ ὑδάτων
 . . . καὶ περὶ τῆς ἐν ἀρῶ.
 » ε' λειτουργιῶν : λειτουργιῶν καί.
 » στ' Ὑπάρχει Ψ/τίτλος ὁ ἐξῆς: 'Εν τούτῳ καὶ περὶ σκύλων.
 » ι' Ψ/τίτλος Η ἐκποιήσεως : ἐκποιήσεως τούτων.

Βιβλίον Γ'

- Τίτλος α' Ψ/τίτλος Η περὶ βασιλικῶν δωρεῶν : περὶ βασιλικῆς δωρεᾶς.
 » γ' ἀγορασίας : ἀγοράς.
 » ε' Ψ/τίτλος δὲν ὑπάρχει.
 » στ' Περὶ ἐγγνητῶν καὶ ἀντιφωνητῶν : Περὶ ἀντιφωνητῶν καὶ ἐγ-
 γνητῶν.
 » ια' Ψ/τίτλος δὲν ὑπάρχει.

Βιβλίον Δ'

- Τίτλος στ' 'Ο Τίτλος αὐτὸς συμφωνεῖ ἀπόλυτα μὲ τὴν ἔκδοσιν.
 » ζ' γάμων κεκωλυμένων : κεκωλυμένων γάμων.
 » η' Ὑπάρχει Ψ/τίτλος ὁ ἐξῆς: 'Εν τούτῳ καὶ περὶ νόθευσης καὶ
 ἀδελφοποιίας.

Βιβλίον Ε'

- Τίτλος ια' ληγάτων : λεγάτων.

Βιβλίον ΣΤ'

- Τίτλος ια' Ψ/τίτλος Η καὶ ἰδιωτικὰς φυλακὰς : καὶ ἰδιωτικὰς ποιοῦντων
 φυλακὰς.

"Ετεροὶ τίτλοι διάφοροι ἀναγκαῖοι: "Ετεροὶ τίτλοι
 ἀναγκαῖοι διάφοροι.

- Τίτλος δ' Ὑπάρχει Ψ/τίτλος ὁ ἐξῆς: 'Εν τούτῳ καὶ περὶ ἱερέων καί,
 κληρικῶν καὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων.

"Ολοὶ οἱ Ψ/τίτλοι εἶναι γραμμένοι σὲ συνέχεια μὲ τοὺς κανονικοὺς ἐκτὸς ἀπὸ τὸν
 α' καὶ γ' τοῦ Α' βιβλίου καὶ τὸν γ' τοῦ Γ' βιβλίου, πού εἶναι γραμμένοι στὸ περι-
 θώριο.

ΒΙΒΛΙΟΝ Α'

Τίτλος α'

1, 4 Μετὰ τὴν λέξιν πολιτικά ἀκολουθοῦν οἱ λέξεις οὔτε νόμοι. 2, 4 ἦσαν
 γάρ τινα καί: ἦσαν γὰρ καὶ τινα. 2, 7 δωδεκάδελτον : δῶδεκάδελτον. 4, 5 Ἐρ-
 μογενειανόν : Ἐρμογενειανόν. 6, 6 διττάς : διπλάς. 8, 2 Ἡ ἄρνησις οὐκ στὸ ρῆμα

ἐξέθεντο δὲν ὑπάρχει. 9,3 οἶον : ὃν οἶον. 9,4 γενόμενα : γεννώμενα. 10,1 Ὁ σύνδεσμος καὶ μετὰ τὴν λέξιν Ἑθνικός δὲν ὑπάρχει. 11,1 μία πόλις μόνῃ κέχρηται : μία μόνῃ κέχρηται πόλις. 11,2 διὰ τὸ συμφέρον : διὰ τὸ συμφέρον. 11,5 νομοθετήση : νομοθετήσῃ. 11,9 καὶ μᾶλλον : μᾶλλον καὶ. 12, Ἡ παράγραφος αὐτὴ δὲν ὑπάρχει. 13,1 Οἱ λέξεις [καὶ τοῦ Ἰσου] δὲν ὑπάρχουν. 13,3 ἁμαρτημάτων σωφρονισμός : πραγμάτων σωφρονισμός. 16,3 Ἡ λέξις [τι] δὲν ὑπάρχει. 21, - 22, Καὶ οἱ δύο παράγραφοι δὲν ὑπάρχουν. 23,4 Ἡ λέξις [γενόμενον] δὲν ὑπάρχει. 24,4 χειρήση : χερήσῃ. 24,5 δαπανήση : δαπανήσῃ. 24,9 ἐκείνον : ἐκείνου. 24,9 παρὰ τοῦτον : παρὰ τοῦτο. 27,1 βούληται : βούλεται. 28,1 ἀρέση : ἀρέσῃ. 29,1 βασιλέως ἀπόφασις : ἀπόφασις βασιλέως. 30,2 χαρίσεται : χαρίζεται. Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν τὰ ἐξῆς : "Οτι ἀντιγραφὴ λέγεται ἡ βασιλικὴ πρόσταξις δι' αὐτὸ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐκ προηγουμένων ἀναφορῶν γίνεσθαι τὰς βασιλικὰς προστάξεις. 33,3 εὐρίσκηται : εὐρίσκειται. Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν οἱ ἐξῆς κατὰ σειρὰν παράγραφοι : 35, 34, 37. καὶ 36. 35,1 ἐν τῇ πόλει : ἐν πόλει. 35,2 καὶ γὰρ : καὶ ἡ συνήθεια. 37,2 ὁμοίους : νόμοις. 39,1 Στις λέξεις οὐχ ὑπόκειται ἀναφέρονται οἱ λέξεις ἡ ἁμαρτήσας οὐ κολλάζεται πού εἶναι γραμμένες στὸ περιθώριο. 41 Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν τὰ ἐξῆς : Φάκτον δὲ ἐστὶ καὶ τὸ τῆς ὑποθέσεως ἀποτέλεσμα καὶ μετὰ τὴν 42 τὰ ἐξῆς : Φάκτον ἐστὶ τὸ κεφάλαιον καὶ τὸ τῆς ὑποθέσεως ἀποτέλεσμα οὐδὲνα οὖν βλέπτει τὸ μὴ γινώσκειν τόδε, τί γέγονεν, καὶ διὰ τοῦτο μὴ κοινεῖν (sic) περὶ αὐτοῦ.

Τίτλος β'

1,1 Ἡ λέξις δεῖ δὲν ὑπάρχει. Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν τὰ δύο σχόλια α) Ἰστέον, ὅτι... συνιστάμενον καὶ Πᾶν δὲ κριτήριον... ἐξουσίαν καὶ κατόπιν τὸ σχόλιο β) στή σελ. 35, ὅπου 1 ἀξιώσει : ἀξιώσῃ καὶ 2 ὁμολογήσει : ὁμολογήσῃ. 3,6 ἐπεξέλθῃ : ἐπεξέλθῃ. 3,14 εἰ δὲ μὴδ' οὗτο προσεδρεύει : εἰ δὲ οὕτω μὴ προσεδρεύει. 4,1 δ' : νδ'. 4,2 Οἱ λέξεις οὔτε... κωλυούσης δὲν ὑπάρχουν. 5,1 τριμηναῖος : τριμηνιαῖος. Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν τὰ ἐξῆς : Παραγραφὴ ἐνταῦθα ἡ ἀπαγωγὴ τῆς εὐθυδικίας, ὅταν προβάλλῃ τοῦτο ὁ ἐναγόμενος, ὅτι οὐ δεῖ κρίνεσθαι δις ἐφ' οἷς πρότερον ἐκρίθη. 7,2 ἀποδείξεσιν : ὑποδείξεσιν. 8,1 Ἐπάνω ἀπὸ τὴν λέξιν ἀποτιθέμενος ὑπάρχει ἡ ἐγγραφὸν ὁμολογίαν ἐκτιθέμενος. Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν τὰ ἐξῆς : Συμπαίξῃ τὸν κατηγοροῦντα τῷ κατηγορουμένῳ λέγεται, ὅταν ἐκδιδόναι καὶ συγχωρεῖν αὐτῷ τὰ κατηγορήματα καὶ οἷον ἐκόντα ὑπολαλεῖν τε καὶ ὑπεξίστασθαι ἀνυπαίκτως δὲ πάλιν τὸ ἐναντίον διακεισθαι αὐτόν. 9,1 Ἐπάνω ἀπὸ τὴν λέξιν ἀπόθηται ὑπάρχει ἡ κατηγορήσει. 12,4 ἀποδοῦναι : ἀποδοθῆναι. 14,3 αὐτῶν : αὐτῷ. 15,1 αὐτοῦ : αὐτοῦ. Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθεῖ τὸ σχόλιο ρ στή σελ. 38, ὅπου 1 παρὰ τῶν νόμων : περὶ τῷ νόμῳ. 3 ἴσα λέγεται : ἴσα λέγονται. 6 τοῖς δὲ ὀλίγον : τοῖς δὲ ἄλλοις ἐξ ὀλίγου. 7 τὸ τρίτον : τὸ πλεον. 9 τὰ δὲ ἴσα : τὰ δὲ ἴσα. 9 τοῖς πολλοῖς : τοῖς λοιποῖς. 11 γένηται : ἐγένετο. 12 αὐτόν : αὐτά. 16,1 Τότε : "Οτι. 16, 2 βλέπεται : βλέπεται. 17,2 κινούμενον : κοινούμενον. 18,1 Μετὰ τὴν λέξιν χρημάτων ἀκολουθεῖ τοῖς ἔχουσι. 22,1 Στὴ λέξιν κατηγορηθεὶς ἀναφέρονται οἱ λέξεις ἡ ἴσον ἡ ἔλαττον πού εἶναι γραμμένες ἀντίστοιχα στὸ περιθώριο. 22,1 Τὰ ἀναφερόμενα στὸ σχόλιο 31 στή σελ. 41, δηλονότι... ὡς εἴρηται, ὑπάρχουν ἐπάνω ἀπὸ τὴν λέξιν ἀντικατηγορεῖν. Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθεῖ τὸ σχόλιον ω Χρηματικαὶ ὑποθέσεις... τιμωρίαν καὶ κατόπιν τὰ ἐξῆς : Ἐξωμοσία ἐστὶ τὸ εἰς τὴν κεφαλὴν ἢ τὴν σωτηρίαν τοῦ βασιλέως ἢ τὴν οἰκίαν σωτηρίαν ὁμῶσαι. 25,1 Ἐπάνω ἀπὸ τὴν λέξιν καλεῖται ὑπάρχει ἡ ἔλκεται. 25, 3 Ἐπάνω ἀπὸ τὴν λέξιν καλῶν ὑπάρχει ὁ ἔλκων. 29,1 εἶποι : εἶπει. 29,1 παρασκευάσαι : παρασκευάσει. 31,5 Οἱ λέξεις Ἀπὸ... ἐγκλημα δὲν ὑπάρχουν. 36,1 Μετὰ τὴν λέξιν γυνὴ ὑπάρχει ὁ σύνδεσμος καί. 37,1 ἡ αἰσχροκερδεῖς : ἡ ὡς αἰσχροκερδεῖς. 38,1 λέγεται : λέγεται. 42,1 ἀδελφῆς : ἀδελφοῦ. 43,1 διεξελθεῖν : ἐξελθεῖν. 45,6 ἀλλ' ἄλλον : ἀλλὰ ἄλλον. 55, Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν τὰ ἐξῆς : Τοῦ κατὰ στοιχεῖον κεφ. ι'. Ὁ πρῶτος μὴ παραδιδόνς τὸ πρᾶγμα ἐνάγεται εἰς τὸ διαφερόν τῷ ἀγοραστῇ καὶ εἰ συμβαίνει τὸ διάφορον, ὑπερβαίνει τὸ τίμημα. βιβ. δ' κεφ. α'. Διάταξις ἐστὶ οὐδεὶς μετὰ τὴν προκαταρεῖν παραιτεῖται δικαστήριον

οὐδείς μετὰ προκατάρξιν δύναται παραιτεῖσθαι δικαστὴν ἢ συνδικαστὴν αἰτεῖν· πρὸ γὰρ προκατάρξεως τοῦτο γενέσθαι δυνατόν. Προκατάρξις ἐστὶν ἡ διήγησις τῆς ὑποθέσεως καὶ οὐχὶ ἐκδοσις. 57,1 Τὰ ἀναφερόμενα στὸ σχόλιο 73 στῇ σελ. 51 ἤγουν βοηθοῦνται καὶ συγγνωμονοῦνται ὑπάρχουν ἐπάνω ἀπὸ τὴν λέξη θάλλονται. Μετὰ τὴν παράγραφο αὕτῃ ἀκολουθοῦν τὰ ἀναφερόμενα στὸ σχόλιο 74 στῇ σελ. 51, περὶ τούτου... νομίμων.

Τίτλος γ'

1, 1 Τὰ ἀναφερόμενα στὸ σχόλιο α) στῇ σελ. 50. Ἀγωγαὶ καλοῦνται... δικαστήριον εἶναι γραμμένα στὸ περιθώριο. Μετὰ τὴν παράγραφο αὕτῃ ἀκολουθοῦν τὰ ἐξῆς: Ἡ ἀπὸ τοῦ χρόνου παραγραφή λεπτῶς μὲν ὥς ἔχει ἐν τῷ τίτλῳ τῶν ἰνστιτούτων διαλαμβάνεται ἐν κεφαλαίῳ τῷ περὶ τῶν ἐν χορῇ λαμβανομένων καὶ μακρῷ χρόνῳ διακατεχομένων, συνοπτικώτερον δὲ καὶ ἡμεῖς περὶ τούτου διαληψόμεθα. Αἱ τῶν πραγμάτων κτήσεις ἢ καλῶς γίνονται, ὥς ὅταν τις παρὰ τοῦ οἰκείου δεσπότου λάβῃ τι λόγῳ ἀνδρείας ἢ χάριτος ἢ ἀνταλλαγῆς καὶ ὁ τοιοῦτος αὐτὸς τε τοῦ πράγματος ἀναιτίως ἐστὶ δεσπότης καὶ πρὸς ὃν ἂν ἐκποιήσεται τῷ ἴσῳ λόγῳ δεσπότην ἀποκαθίστησι, περὶ ὧν νῦν λόγος οὐκ ἐστὶν οὐδείς, ἢ πάντως κακῶς, ἢ ἀδιαισθητῶς, περὶ ὧν νῦν σαφέστερον ἐκδοθῆναι. Καὶ ὁ μὲν κακῶς κτησάμενος ἢ κλοπῇ ἢ βίᾳ δηλαδὴ τὸ παρ' αὐτοῦ κατεχόμενον κέκτηται, περὶ ὧν κἂν ἐκποιῇται πρὸς ἕτερον πρόσωπον, οὐκ ἐστὶ ἀπὸ χρόνου οὐδεμία παραγραφή, κἂν τὰ μάλιστα ὁ τοῦτο λαβὼν οὐκ ᾔδει ὅτι ἐστὶ ἀλλότριον οὐ γὰρ ἔχει χώραν ἐπὶ τούτου τὸ καλῇ πίστει, ἐπεὶ ἡ τοῦ πράγματος ὑπόθεσις ἀρχήθεν ἐπιφωγος ἦν. Κλοπῇ γὰρ πάντως ἢ βίᾳ προκατηργάσατο. Ἐπεὶ δὲ τινες ἀπὸ μισθώσεις ἢ ἐπιτροπείας ἢ κορυθαυρούς ἢ ἔρημον εὐρόντες κτήμα κατέχοντες αὐτὸ καὶ πρὸς ἕτερον ἀπέδοντο πρόσωπον, περὶ τούτου ἡ διάταξις οὕτω φησί, ὥς, εἰ μὲν ὁ λαβὼν ἐγίνωσκεν, ὅτι ἀλλότριον ἦν, ὅπερ ἔλαβεν, καὶ οὐ τοῦ δίδοντος, τοῦδε κακῇ πίστει ἐστὶ καὶ οὐκ ἐστὶ τούτου δεσπότης λαβὼν ποτε διὰ τῆς χρονίας νομῆς· εἰ δὲ οὐκ ᾔδει, ἀλλὰ νομίζων γνήσιον εἶναι δεσπότην τὸν ἐκποιούμενον οὕτω τὸ κτῆμα ἔλαβε παρ' αὐτοῦ, καλῇ πίστει τοῦτός ἐστι. Καὶ ἐὰν μὲν ὁ τοιοῦτος ἐπὶ δεκαετίαν ἀκωλύτως καὶ ἀναμφιβόλως αὐτὸ νευρῇ ἐνδημιούντος τοῦ κυρίου δεσπότου καὶ ὁρῶντος καὶ μὴ εἰς δικαστήριον ἐλκύναντος, ἔκτοτε ἡ γνήσιος δεσποτεία εἰς τὸν νεμόμενον μετατίθεται ἀφαιρεθεῖσα ἀπὸ τοῦ πρώτου καὶ κυρίου δεσπότου διὰ τὴν ὑπερβάλλουσαν ὀφειλὴν αὐτοῦ δικαίως ὑποστάντος τοῦτο ποινῆς· ἐὰν δὲ ὁ δεσπότης τοῦ πράγματος ἀπόδημος ἦ, μέχρι τῆς εἰκοσατίας ὁ χρόνος ἐκτείνεται καὶ, ἐὰν τοῦτο παντὶ μῆτι δι' ἑαυτοῦ μῆτι δι' ἑτέρον τινὸς εἰς δικαστήριον τὸ ἑαυτοῦ ἀνακαλέσεται, ἀλλὰ νευρῇται τὸ κτῆμα ὁ νεμόμενος ἀναμφιβόλως καὶ ἀνεκλήτῳ νομῇ καὶ οὕτω κυρίως δεσπότης ἔκτοτε αὐτὸς ἐστί, ἔχων βοηθοῦσαν αὐτῷ τὴν ἀπὸ τοῦ χρόνου παραγραφήν. Ἐν τρισὶ δ' ἔτεσι ἄρχει τὰ τῆς ἀπὸ τοῦ χρόνου παραγραφῆς οἷον ἐὰν τις ἐλεύθερον ἐπιτροπεύων πρόσωπον ἀπεμπολήσῃ τοῦτο. Οὔτε γὰρ ἡ τῆς δεκαετίας οὔτε ἡ τῆς εἰκοσατίας νομὴ βοηθήσει τῷ ἀγοράσαντι, κἂν τὰ κάλλιστα μὴ ᾔδει τὸ πρόσωπον ἐλεύθερον ὂν. Ἀλλ' οὐδὲ ἐν τοῖς ἱεροῖς ἢ τοῖς δημοσίοις δύναται βοηθήσαι ἡ τοῦ χρόνου νομὴ. Ταῦτα δὲ εἰσὶν ἐπὶ τῶν ἀκινήτων· ἐπὶ γὰρ τῶν κινητῶν τῶν καλῇ πίστει νεμομένων ἡ τριετία ἀποκλείει τὴν ἀγωγὴν. 10, Μετὰ τὴν παράγραφο αὕτῃ ἀκολουθοῦν τὰ ἐξῆς: Κατὰ μῆνα Ἰανουάριον τῇ γ' ἡμέρᾳ τοῦ 'στ'γ' ἔτους ἐξητήθη ἐν τινι τῶν νομίμων βιβλίων εὐρίσκεισθαι τὸ ρητὸν τὸ λεγόμενον, «ἀγωγὴ μὴ κινήθεῖσα κατὰ πατρός οὐδὲ κατὰ υἱοῦ κινήθηναί δύναται». Καὶ μετὰ πολλὴν ὀργὴν εὐρέθη ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει βιβλία δύο τῆς Ἐλκογῆς τῶν τριῶν βασιλέων, ὧν τὸ μὲν μικρόν ἐστι, τὸ καλούμενον Πρόχειρον, ὃ εὐρίσκεται πολλαχού, τὸ δὲ μέγα, ὃ καὶ εὐρέθη ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ ἐκ Βαράγκων ὀνομαζομένου Ἀδάμ, τοῦ καθολικοῦ κριτοῦ τῶν Ρωμαίων. Ἐν οὖν λε' τίτλῳ τοῦ τοιοῦτον βιβλίου ἔγκειται κατὰ λέξιν οὕτως: «ἀγωγὴ ἢ μὴ κατ' ἐμοῦ κινήθεῖσα οὐδὲ κατὰ τῶν ἐμῶν δύναται κινήθηναί κληρονόμων» οἷον, ἐπὶ θέματος ἐληγάτευσά σοι, μετὰ τὸν ἐμὸν θάνατον νομίματα ὅ· ὥστε μὲν ἐν ὅσῳ κληρονόμος οὐ περιέστη, οὐκ ἀπαιτεῖς αὐτὰ διὰ τὸν εἰρημένον κανόνα· ἀποθανόντος δὲ ἐμοῦ, εἰ οὐ ζητεῖς τὸν κληρονόμον μου, ἀλλὰ ἀποθάνῃ οὗτος ὁ κληρονόμος, οὐκ ἀποδίδωσί σοι ὁ ἐκείνου κληρονόμος, ἐπειδὴ ἀγωγὴν κατὰ τοῦ πατρὸς τοῦ κληρονόμου οὐκ ἐποίησας. 15,3 Ὁ σύνδεσμος μὲν μετὰ τὴν λέξιν ποτε δὲν ὑπάρχει. 17,3 Μετὰ τίς λέξεις χρόνοι λ' ἀκολουθεῖ ἡ φράσις

ἀφ' οὗ ἔφηβοι γέγονται. **19** Μετὰ τὴν παράγραφο αὕτη ἀκολουθοῦν τὰ ἐξῆς: Τοῦ μικροῦ κατὰ στοιχεῖον: Ἀγωγαὶ νοξάλαια λέγονται ὅταν δοῦλος τινὸς παρὰ θέλημα τοῦ οἰκείου δεσπότην βλάψει τινὰ καὶ κρίνει ὁ βλαβῆς ζητῶν τὸν βλάψαντα δοῦλον ἐκδοθῆναι αὐτῷ παρὰ τοῦ δεσπότην. **20,5** ἀναγκάζεται: ἀναγκάζεται. **22,3** κατὰ νομῶς: κατὰ νομαίων. **23**, Μετὰ τὴν παράγραφο αὕτη ἀκολουθοῦν τὰ ἀναφερόμενα στὸ σχόλιο *i* στὴ σελ. 60, τοῦ μικροῦ κατὰ στοιχεῖον. Πραϊτόρια... καλοῦνται. **35** Ἡ παράγραφος αὕτη εὐρίσκεται μεταξὺ τῆς 33 καὶ 34. **40,1** ἀντιφωνήσει: ἀντιφωνοῦσι. **49,1** περισσοπραξίαν: περισσοπεραξίαν. Ἐπάνω ἀπὸ τὴν λέξη περισσοπεραξίαν ὑπάρχει ἡ φράσις τὴν ἐπέκεινα τοῦ πράγματος ἀπαιτήσιν. **50** Ἡ παράγραφος αὕτη εὐρίσκεται μετὰ τὴν παράγραφο **52. 54,1** χρεώστων: χρεωστούμενον. **62** Μετὰ τὴν παράγραφο αὕτη ἀκολουθοῦν ὅσα ἀναφέρονται στὸ σχόλιο *y* στὴ σελ. 68, Ἡ περὶ δόλου... ζημίαν. **66,2** Ἐπάνω ἀπὸ τὴν λέξη περιγράφονται ὑπάρχει ἡ φράσις οὐ περιτρέχει αὐτοῖς χρόνος. **67,4** Ἡ φράσις ἡ ἀπουσία... ἐπιζήμιος δὲν ὑπάρχει· στὴν θέση τῆς ὑπάρχουν τὰ ἐξῆς: Ἐκεῖνος λέγεται ἀπείναι διὰ πρᾶγμα δημόσιον, ὁ πεμφθεὶς ἐπὶ πρεσβείαν ἢ ἐπὶ τοῦ ἡτήσαι κάστρον ἢ ἐπὶ τοῖς ὁμοίοις. Ὁ δὲ κοιτῆς, οἱ διοικηταὶ καὶ οἱ στρατηγοὶ καὶ οἱ τοῦ δήμου ἐγκεικλισμένοι δουλείας, οὐ δοκοῦσι ἀπείναι διὰ δημόσιον εἰς τὸ κτήσασθαι νομὴν ἢ ἀπολέσαι, διότι πάντες θέλοντες ταῦτας τὰς ὑπηρεσίας ὑπεισέχονται παρέχοντες καὶ τινα.

Τίτλος δ'

2 Ἡ παράγραφος αὕτη δὲν ὑπάρχει. **8, 1** Μετὰ τὴν λέξη Ἰσαύρους ὑπάρχει τοὺς ἀρπιαγας, τοὺς φονεῖς καὶ τοὺς χοσιαρίους φασίν. **12** Ἡ παράγραφος αὕτη εὐρίσκεται μετὰ τὴν παράγραφο 13. **13,1** [προ]γυμναζομένη: γυμναζομένη. **14,1** ὑπεξαίρουμένων: ὑπεξαίρουμένων. Οἱ παράγραφοι **15, 16**, καὶ **17**, δὲν ὑπάρχουν. **23,1** τῶν δημοτῶν: τῶν δημοσίων. **27** Μετὰ τὴν παράγραφο αὕτη ἀκολουθοῦν τὰ ἐξῆς: Οὐδέποτε ὁ αὐτὸς καὶ εἰς δικολογεῖν καὶ δικάζειν κατὰ ταῦτα δύναται καὶ στὸ περιθώριο ἀντίστοιχα ὑπάρχει ἐκ τοῦ μικροῦ κατὰ στοιχεῖον. Οἱ παράγραφοι **29 - 31** δὲν ὑπάρχουν. **42** Μετὰ τὴν παράγραφο αὕτη ὑπάρχουν ὅσα ἀναφέρονται στὸ σχόλιο *r* στὴ σελ. 84, Ἐκκλητὸς ἐστίν... ἑτέρον τινός. **45** Μετὰ τὴν παράγραφο αὕτη εὐρίσκονται οἱ παράγραφοι **63** καὶ **64. 46, 5** τυγχάνοι: τυγχάνει, καὶ μετὰ τὴν λέξη αὕτη ὑπάρχουν οἱ λέξεις καὶ περαιτέρω. Οἱ παράγραφοι **50 - 61** καὶ **65 - 67** δὲν ὑπάρχουν. **69,7** ὡς δαπανῶντος: καὶ δαπανῶντος. Οἱ παράγραφοι **71 - 73** δὲν ὑπάρχουν.

Τίτλος ε'

2,5 Ἡ φράσις ἀλλὰ τούτων... οὐ κεκώλυται. δὲν ὑπάρχει.

Τίτλος στ'

1, 2 Ἡ φράσις ἀλλ' εὐὐπολήπτους... μαρτυροῦν δὲν ὑπάρχει. **1,6** εἰ δεήσει: εἰ δεήσει. **5,1** Ὁ σύνδεσμος καὶ δὲν ὑπάρχει. **7** Τὰ ἀναφερόμενα στὸ σχόλιο *i* στὴ σελ. 100, τῶν μαρτύρων... γράμματα εὐρίσκονται στὴν ἀρχὴ αὐτῆς τῆς παραγράφου. **7,7** προσδέχεσθαι: παραδέχεσθαι. **9,5** θέα: βία. **9,10** δεηθεῖεν ὅλως: ὅλως δεηθεῖεν. **11** Μετὰ τὴν παράγραφο αὕτη ἀκολουθεῖ ἡ παράγραφος 23. **15** Ἡ παράγραφος αὕτη δὲν ὑπάρχει. **16,2** ἐκμαρτυρίων: μαρτυρίων. **17,2** τῷ δικαστηρίῳ: ἐν τῷ δικαστηρίῳ. **26, 2** τοιαύτας τινάς: τοιαύτας τινά. **35** Ἡ παράγραφος αὕτη δὲν ὑπάρχει. **36,1** κ': εἴκοσι πέντε. **39** Ἡ παράγραφος αὕτη δὲν ὑπάρχει. **41** Μετὰ τὴν παράγραφο αὕτη ἀκολουθεῖ ἡ παράγραφος 44. **42,1** οὐ μαρτυρεῖ ἐν διαθήκῃ: ἐν διαθήκῃ οὐ μαρτυρεῖ, μαρτυρίας: μαρτυρίαν. **49,1** Ἡ φράσις οὐ μαρτυρεῖ... φλαορίαν δὲν ὑπάρχει. **52** Ἡ παράγραφος αὕτη δὲν ὑπάρχει. **53,2** Ἡ λέξη αὐτοῦ δὲν ὑπάρχει. **56,1** γινόμενον: δεικνύμενον. **56,2** δύναται ἦττον: ἦττον δύναται. **57,2** Ἡ φράσις τοῦτο δέ... μαρτυρίας δὲν ὑπάρχει.

Τίτλος ζ'

2, 4 Στὴν λέξη ἀντίδικος ἀναφέρεται ἡ φράσις καὶ οὐχ ὁ δικαστὴς ποῦ εἶναι γραμμένη στὸ περιθώριο. **4, 1** Ἐπάνω ἀπὸ τὴν λέξη ἐμῆς ὑπάρχει περὶ τοῦ ἀντιδίκου. **5** Μετὰ τὴν παράγραφο αὕτη ἀκολουθοῦν τὰ ἀναφερόμενα στὸ σχόλιο *a* στὴ σελ. 112, Ὁ ἐνδίκος ὁρκος... ἀπώλεσεν, ὅπου 3 ἐπέλευσεν: ἐπελεῦσεν. **4** κατὰ οἰκίας: κατὰ οἰκείου. **5** ἐξημιώθη: ἐξημιώθη. **6** ἀπώλεσα: ἀπώλεσεν. **8** κατ' ἐμοῦ:

κατ' αὐτοῦ. 14 ὁμόςη : ὁμόσει. 15 Στὴ λέξη ταξατίωνος ἀναφέρεται ἡ φράση Ταξατίων λέγεται ὃν τάξει ὁ δικαστὴς μετὰ δικαίας διατιμῆσεως, ποὺ εὐρίσκεται στὸ περιθώριο. 6, 4 ἐπιφέροντα : τὸν ἐπιφέροντα. Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν τὰ ἀναφερόμενα στὸ σχόλιο α στὴ σελ. 112, Τρεῖς ὁρκους . . . οὐ παραδέχεσθαι, ὅπου 1 ὁρκους : ὁρκοί. 7, 4 τοιοῦτόν τι : τοιοῦτον. 8, 4 Ἡ φράση καὶ οὐκ ἔστι δίκαιον . . . ὑποστρέφειν δὲν ὑπάρχει.

Τίτλος η'

7, 1 ἀγωγάς : ἐναγωγάς. 12, 1 ἐν ἰδίᾳ : ἰδίᾳ. 15 Ἡ παράγραφος αὐτὴ δὲν ὑπάρχει.

Τίτλος θ'

6, 2 Οἱ φράσεις ταῦτα κρατοῦσι . . . πληρωθῆναι δὲν ὑπάρχουν. 7, 3 Ἐπάνω ἀπὸ τὴν λέξη ἀρχῇ ὑπάρχει ἐξουσία. 9, 4 μὴ τυχόντος : μὴ τυχόντα. 14, 3 διὰ παραγραφῆς : δι' ἐγγραφῆς. 16, 2 Ἡ φράση Ἡ δὲ ἀμφίβολος . . . καταβάλλεται δὲν ὑπάρχει. 18, 1 Οἱ φράσεις ὡς ὅταν . . . καταβάλλεται δὲν ὑπάρχουν. 19 Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν τὰ ἐξῆς: ὅτι τὰ αἰσχροὶ καὶ ἄθεσμα καὶ μὴ κατὰ φύσιν σύμφωνα ὁ νόμος ἀκυροῖ, λέγονται παράνομα, οὐκ ἐδῶται.

Τίτλος ι'

3 Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν τὰ ἐξῆς: οὐ διαλύεται γάρ τις ἐπὶ μοιχείας κινήσας, ἀλλ' ἀναγκάζεται ἢ ἀπελῆγξαι αὐτὴν ἢ μὴ ἀπελῆγξας ὡς συνοφάντης καταδικασθῆναι. 4 Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν τὰ ἀναφερόμενα στὸ σχόλιο cc στὴ σελ. 132, Ψῆφον ἐδῶμένην . . . ὑποθέσει, ὅπου 5 διετίαν : τὴν διετίαν. 7 ὁ Μάγιστρος : καὶ ὁ Μάγιστρος. 8 Τὸ ἄρθρον τὸν δὲν ὑπάρχει. 11, 4 ἢ πρόστιμον : πρόστιμον. 14, 2 συμφωνῶν : συγχωρῶν. 17, 2 εἴτε τὰ : εἴτε τῷ τὰ. 18, 1 Μετὰ τὴν λέξη αἰτίας ὑπάρχει τις.

Τίτλος ια'

5, 2 καὶ τοὺς καρπούς : καὶ καρπούς. 6, 4 Ἡ φράση Δοκεῖ γάρ . . . ἐρχεσθαι δὲν ὑπάρχει. 7, 4 ἐπήγαγεν : ἀπήγαγε. 9, 1 παρὰ αὐτοῦ : αὐτοῦ. 11, 1 ἐπὶ τὸ πολὺ : ἐπὶ πολὺ.

Τίτλος ιβ'

20 Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν οἱ παράγραφοι 31 καὶ 32. 27, 3 τέλοςμα : τέλος. 28, 6 πέντε ἐνιαυτοὺς συναπτοὺς μετὰ τοὺς κε' ἐνιαυτοὺς : τοῦτο ἀνήρηται ἐτέρωθεν καὶ ἔστιν τετραετία μετὰ τὸν κε' ἐνιαυτόν. Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθεῖ ἡ 33. 32, 1 ἐκποιήσας τι : ἐκποιήσῃται τι. 32, 4 εἰς παρασκευὴν : εἰς τὴν παρασκευὴν. 45, 8 ἀποδείξῃ : ἀποδείξει. 49, Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν τὰ ἀναφερόμενα στὸ σχόλιο b στὴ σελ. 150, Τοντέστι . . . ἐπίτροπος. 56, 1 διὰ πανουργίαν : πανουργίαν, δόλον. 56, 2 Μετὰ τίς λέξεις κατὰ ἀπουσίαν ὑπάρχει ἢ διὰ πρᾶγμα δημόσιον. 56, 3 ἤρουν : ἢ ὡς. 57, 2 γενήσεσθαι : γενέσθαι. 59 Ἡ παράγραφος αὐτὴ δὲν ὑπάρχει.

Τίτλος ιγ'

1, 3 οὐ γίνονται : καὶ γίνονται. 4, 3 γενομένην : γινομένην. 11, 3 μόνον χώρα : χώρα μόνον. 14, 3 ἐνοχοποίησι : ἐνοχοποιήσῃ. 14, 4 πολλάκις τὸ τοιοῦτον : πολλάκις τοῦτον. 17, 1 ἀπατήσαι : ἀπαιτήσαι. 17, 1 Ἡ λέξη [οὐκ] δὲν ὑπάρχει. 18, 1 μεμισημένον : μεμισημένην. 23 Ἡ παράγραφος αὐτὴ δὲν ὑπάρχει. 30 Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν τὰ ἀναφερόμενα στὸ σχόλιο o στὴ σελ. 164, Διαφέρει . . . ἐλευθεροῖ (στιχ. 4). 32 Ἡ παράγραφος αὐτὴ δὲν ὑπάρχει. 33, 8 λέγοι : λέγει 33, 9 Ἡ λέξη [οὐκ] δὲν ὑπάρχει. 34, 2 ὡς αὐτήν : ὡς τε αὐτήν. 34, 7 εἴτε ἐναργοὺς : εἴτοῦν ἐναργοὺς. Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν τὰ ἀναφερόμενα στὸ σχόλιο r στὴ σελ. 168, Γυνή . . . τοῦτο.

Τίτλος ιδ'

6 ἔοικε θανάτῳ : ἔοικε τῷ θανάτῳ. 9 Ἡ παράγραφος αὐτὴ δὲν ὑπάρχει. 11 Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθεῖ ἡ 13 καὶ ἡ 14.

Τίτλος ιε'

3 Ἡ παράγραφος αὐτὴ δὲν ὑπάρχει. 8 κρατεῖ : κρατεῖν. 9, 1 ἡ αὐτή : αὐτή.

Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν οἱ παράγραφοι **12 - 15. 10** καλοθελές : καλο-
θελώς.

Τίτλος ι στ'

4, 3 ἀξίωμα : ἀξία. **7, 2** Μετὰ τὴν λέξη κελεύομεν ὑπάρχει πλωῶν λιτρῶν
δύο. **9, 3** Οἱ ἀριθμοὶ δὲν ὑπάρχουν. **9, 14** ἐξκουσσεύσας : ἐξκουσατεύσας. **9, 15**
μήπου : μήπω. **9, 17** τῶν στρατηγῶν : τοῦ στρατηγοῦ. **9, 21** αὐτοῖς : αὐτῷ. **10, 2**
ἀγορασίας : ἀγορᾶς. **10, 5** μόνους : μόνον. **13** Ἡ παράγραφος αὐτὴ δὲν ὑπάρχει.

Τίτλος ι ζ'

2, 4 ἔκγονοι : οἱ ἔκγονοι. **6, 7** Ἐβούλοντο : Ἡβούλοντο. **6, 9** οὐκοῦν ὅσα
ἐκτίσω σὺ ὁ σπουδαῖος, τοῦ πατρὸς ἐστὶ : οὐκοῦν, σὺ ὁ σπουδαῖος, τοῦ πατρὸς
ἐστὶν ὅσα ἐκτίσω. **6, 13** κατ' ἐκείνον : κατ' ἐκεῖνῳ. **6, 14** καιρὸν : καιρῷ. **17, 1**
τὸν παῖδα : παῖδα. **7, 3** ἐμαντοῦ : αὐτοῦ. **8, 5** ἰδιогνωμονοῦσαν : ὁμογνωμονοῦσαν,
8, 9 ἡλικίας : ὁμιλίας. **10, 2** ἄλλω : ἄλλον. **10, 3** αὐτὸν ὑπεξούσιον : ὑπεξούσιον
αὐτόν.

Τίτλος ι η'

2, 3 ἐκάστω : ἐκοῦσα. **2, 4** κωλύσει : κωλύει. **2, 7** δεσπότην : δεσποτεῖαν.
7, 7 δούλην : δουλείαν. **8, 2** συλλάβη : συλλάβοι. **12, 1** πλεῖον : πλέον. **22, 2** Ἡ
λέξη [μή] δὲν ὑπάρχει. **23, 3** υἱ : ὑπέρπυρα. **24, 8** θεραπευνῆς : θεραπευνῆς ποτέ.
27, 3 ἀποκρύπτει : ἀποκρύπτει, ῥάψει : ῥάψη. **27, 6** πάλιν τοῦτο : τοῦτο πάλιν.
Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθεῖ ἡ παράγραφος **29. 29, 6** τοῦ εἶναι : μὴ εἶναι.
30, 2 ἐλευθέρους : ἐλευθέρους. **30, 8** ἀπαύξασθαι : ἀναπαύξασθαι. **32, 1** οἰκείου
δεσπότην : δεσπότην οἰκείου. **34, 1** Τὸ ἄρθρον Ὁ στὴ λέξη ἀπροσλήπτως δὲν ὑπάρχει.
39, 2 ἀδιαθέτως : ἀδιαθέτως.

BIBLION B'

Τίτλος α'

1, 1 ἐστὶ φυσική : φυσική ἐστὶ. **2, 2** τελείαν δεσποτεῖαν : δεσποτεῖαν τελείαν.
2, 3 τότε λέγεται : λέγεται τότε. **3, 2** οὐ μὴν : οὐ μὴν δέ. **6, 1** κακῇ : καλῇ..
9, 1 νεμηθεῖσι : νομεῦσι. **14, 1** ἀνακαλῆται : ἀνακαλεῖται. **15, 2** ἐκποῖση : ἐκπο-
ίησει. Οἱ παράγραφοι **16 - 33** δὲν ὑπάρχουν. **39, 3** Οἱ φράσεις Οὐδὲ δύναται ...
νέμεσθαι δὲν ὑπάρχουν. **40, 3** τοῦτον : τοῦτον. **43** Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκο-
λουθοῦν τὰ ἐξῆς : Ἐκ τοῦ μικροῦ κατὰ στοιχεῖον : Οὐ δεσπότην τῶν ἀλλοτρίων
δυνήσομαι, εἰ καὶ ἐκνήσω, γράφω αὐτὰ ἡγῶν τῇ δημοσίᾳ σανίδι ἢ τῷ μαρμάρῳ,
ἐν ᾧ κοινῶς τὰ διαφέροντα ἐκάστω τυγχάνει ἀναγραφόμενα. Ὁ τὸ γὰρ κῆσος
πολλάκις οὐ τὸ νόμισμα δοκεῖ τοῖς πολλοῖς δηλοῦν, ἀλλὰ σανίδα τινὰ δημοσίαν
ἢ τυχὸν μάρμαρον, ἐν ᾧ αἱ εἰς τὸ δημόσιον ἐναγόμεναι ὑποθέσεις ἐγράφοντο. **44, 1**
Ἡ λέξη ἔχων δὲν ὑπάρχει. **44, 3** κατακλείεται : ἀποκλείεται. **45, 5** κακῇ : καλῇ.
51 Στὴν ἀρχὴ τῆς παραγράφου αὐτῆς ὑπάρχει ἡ φράσις : Περί σαθροθέντος οἴκου.
51, 2 ἀσφαλίζεται με : ἀσφαλίζεται με. **54** Στὴν ἀρχὴ τῆς παραγράφου αὐτῆς
ὑπάρχει ἡ φράσις : Περί προθύρων θαλαττίων. **54, 4** Ἡ λέξη ἀπολαύειν δὲν ὑπάρχει.
Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν τὰ ἐξῆς : Ἐπὶ τῆς παρουσίας διαγωγῆς, ἐπεὶ
οὐκ ἐξ ἀρχῆς ἡ δεσποτεῖα ἐκπεποιήται τῷ νόμῳ, ἀλλὰ διὰ χρόνον νομῆς περιγίγνε-
ται, ὀφείλει εἶναι ἀδιάκοπος ἡ νομὴ· εἰ γὰρ πρὸ ἡμέρας μὴ νεμηθῇ, δοκεῖ ἡ νομὴ
πρὸς τὸν ἀληθῆ δεσπότην ἐκτρέχειν καὶ τῇ διακοπῇ τὴν δεσποτεῖαν ἀναεῶν. **55**
Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν οἱ παράγραφοι **58** καὶ **59** κατόπιν τὸ σχό-
λιο ἰ στὴ σελ. 222, Οἷον ἐξ ἀγορασίας ... τὴν Πονβλικιανὴν, ὅπου 3 ἔξω δικαστη-
ρίον γενομένης : δικαίου δικαστηρίου γενομένου. **57, 4** ἐν αὐτοῖς : ἐν αὐτῷ. **60**
Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν οἱ παράγραφοι **62 - 66, 61, 3** τοῦ ἱεροῦ
εἶναι : εἶναι ἱερός.

Τίτλος β'

1, 2 οὐδὲ ὅλως : οὐδόλως. **6, 13** ἀνηλικιότητος : ἐνηλικιότητος. Μετὰ τὴν
παράγραφο αὐτὴ ἡ σειρά τοῦ κειμένου εἶναι ἡ ἐξῆς : **8, 1 ... 8, 3** (Ἡ διάταξις ...
διαμαρτυρίαν), σχόλιον ἡ στὴ σελ. 228 (Σημειώσαι ὅτι ... χρεωστεῖν), **8, 3 ...**
8, 9 (ὅσοι δέ ... ἀναργυρίαν εἶναι), παράγραφος **7, 8, 9 ...** τέλος (κατὰ δέ

πάσης . . . ἐπιφερέσθω). 7,1 μηδὲ ὅλως : μηδόλως. 7,7 εἰς παραγραφὴν : πρὸς παραγραφὴν. 8,6 ἐν ἧς : ἐν οἷς.

Τίτλος γ'

1 'Η παράγραφος αὐτὴ εὐρίσκεται μετὰ τὴν παράγραφο 6. 1,1 Οἱ λέξεις τὸ δὲ δι' αἰτίαν δὲν ὑπάρχουν 1,4 μὴ γένηται : μὴ γένοιται. 1,6 'Ο σύνδεσμος καὶ δὲν ὑπάρχει. 1,9 καὶ τάχα : τάχα καί. 7,3 εἰς τροφάς : εἰς ταῖς τροφαῖς. 13,2 'Ο σύνδεσμος καὶ δὲν ὑπάρχει.

Τίτλος δ'

2,1 κτίζει τις : τις κτίζει. 5,8 τις τῷ δεσπότη : τῷ δεσπότη τις. 5,11 αὐτοῦ : αὐτῷ. 6,3 τοῦ κτίζειν : κτίζειν. 12 'Η παράγραφος αὐτὴ δὲν ὑπάρχει. 13,1 κτίζειν ἰδιωτικόν : ἰδιωτικὸν κτίζειν. Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν τὰ ἀναφερόμενα στὸ σχόλιο πι στὴ σελ. 242. 'Ἦγουν εἰ μὲν . . . ποιοῖμεν, ὅπου 35 φησί : φασίν. 14,6 τηρικαῦτα : τῷ τηρικαῦτα. 15,9 δεκαδύο : δέκα καὶ δύο. 15,10 τὸ τηρικαῦτα : τῷ τηρικαῦτα. 15,17 φούρων γίνεσθαι : γίνεσθαι φούρων. 16,9 οἰσῶν : ὄντων. 18,3 οἶκος ἐστίν : ἐστὶ οἶκος. 19,2 ἄμας : ἄμματος. 19,7 πέλων : τούτων. 20 Μετὰ τὴν λέξιν βλάβας ὑπάρχει τοῖς ἐνοικοῦσι. 20,6 παρέχη : παρέχει. 21,4 πολλὴν δυσωδίαν τοῖς ἐνοικοῦσι παρέχει : τοῖς ἐνοικοῦσι πολλὴν παρέχει δυσωδίαν. 21,12 'Η λέξις ποιεῖν δὲν ὑπάρχει. 22,6 στάδια τούτους δεῖ τρία : δεῖ τούτους στάδια τρία. 24 'Η παράγραφος αὐτὴ δὲν ὑπάρχει. 26,15 καλύβης : καλύβωσιν. 28,1 οὖσης στέγης : στέγης οὖσης. 29,6 χρεὶ τηρικαῦτα : τηρικαῦτα χρεὶ. 29,14 'Η φράση 'Ο δὲ ἐν ἄλλοτρίῳ . . . ἀναφράττει δὲν ὑπάρχει. 31,4 αὐτῷ τοῦτο ποιεῖν πρότερον : τοῦτο ποιεῖν πρότερον αὐτῷ. 31,11 'Η φράση 'Ο ποιῶν . . . ὀφείλει δὲν ὑπάρχει. 32,3 εἶγε θυρίδας : εἶγε καὶ θυρίδας. 33,5 ὑπανοῖσαι : ἀνοῖσαι. Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν τὰ ἀναφερόμενα στὸ σχόλιο pp στὴ σελ. 258. 'Ιστέον . . . κεῖται, ὅπου 2 ἐπιπέδοις : ἐπιπέδῳ, καὶ κατόπιν ἡ φράση ὅτι ἐπὶ θυρίδων παρακοπτικῶν κ' πόδας δεῖ ἀφίστασθαι ἐν ὑπερῷοις οἰκίμασιν. 41,1 'Η φράση Οὐ δύναται . . . ἡ ἀνατολὴ δὲν ὑπάρχει. 42,4 'Η λέξις θέσεως δὲν ὑπάρχει. 42,20 τοιούτων : τοιούτων. 43,3 ἐν μὲν : ἐπὶ μὲν. 43,11 Εἰ δὲ τὰ : Εἰ δὲ ἡ. 43,17 τούτῳ : τοῦτο. 45 Τὸ σχόλιο r στὴ σελ. 268, Σημείωσαι . . . δηλονότι, πού ἀναφέρεται στὴν παράγραφο αὐτὴ, εἶναι γραμμένον στὸ περιθώριον. 45,8 Μετὰ τὴν λέξιν ἐπιτέτραπται ἀκολουθοῦν ὅσα ἀναφέρονται στὸ σχόλιο rr στὴ σελ. 268, 'Ἐνταῦθα ζητητέον . . . διαίρεσις. 47,5 Μετὰ τὴς λέξεις ἀορίστοις τιθέντες ἀκολουθοῦν οἱ λέξεις τοῖς κτίζουσιν ἀμφιβολίας τίκτουσιν. 47,6 ἡ θάλασσα : θάλασσα. 47,16 τῇ κόμῃ : τῇ πόλει, ἡ πόλις : ἡ κόμῃ, ἡ στάσις : ἡ στάσις. 47,17 τελείων : τέλειον. 50,11 ὥσάν : ὥς. 51,8 'Η λέξις ἐνεκα δὲν ὑπάρχει. 52,6 Οἱ φράση Εἰ δέ . . . προσκυρωθήσεται δὲν ὑπάρχει. 52 Στὴν παράγραφο αὐτὴ ἀναφέρεται ἡ φράση Ζήτει τὸ ὅπισθεν περὶ τούτου κεφάλαιον τῶν ἐπαρχικῶν, πού εἶναι γραμμένον στὸ περιθώριον. 75,4 τοξικῆς : τοξικῶς. 78,1 βουλόμενον ἢ λίμνην κατασκευᾶσαι ἐκ νέου : ἢ λίμνην βουλόμενον ἐκ νέου κατασκευᾶσαι. 78,8 τρίτον : τρίτον. 79,1 μὴ : μὲν, χραιστήρια : χρηστήρια. 83,8 74,4 ἐγγώρηγον : ἐγγώρηγον. 82,1 ὑπόνομον ἐπίπεδον : ἐπίπεδον ὑπόνομον. ὁρύγματι : ὁρύττοντι. 83,9 εἶσθαι : εἶσθω, τὴν ἐκτός ὁρύξεως γῆν : ἡ ἐκ τῆς ὁρύξεως γῆ. 86,2 οἰκιῶν : οἰκειῶν 86,6 τοὺς τοίχους ὠθεῖ : ὠθεῖ τοὺς τοίχους. 86,8 βουλομένοις ἑτέραν : ἑτέραν βουλομένοις, θέσιν : θέσεις. 86,10 ἀφενστάναι : ἀφιστάναι. 88,5 ἔσται : ἔστω. 88,7 'Η λέξις φυτῶν δὲν ὑπάρχει. 89b 'Η παράγραφος αὐτὴ δὲν ὑπάρχει. 90,2 βλάπτη οἰκίας : οἰκίας βλάπτη. 93,6 βλάπτοιο : καταβλάπτετο. 95,4 γενομένου : γινόμενον. Οἱ παράγραφοι 108, 109 καὶ 116 δὲν ὑπάρχουν. 117 'Η παράγραφος αὐτὴ εὐρίσκεται μετὰ τὴν 119, 117,3 ὅτε : ὅταν. 119,6 δεῖνι : δεῖν. 121,1 παρέλθοι : παρέλθῃ. 123,3 ἐπεθέμην : ἀπεθέμην. 127 'Η παράγραφος αὐτὴ δὲν ὑπάρχει. 128,1 γνῶναι : εἶναι. 131,3 ἵνα ἐκεῖνος, ἐάν : ἵνα, ἐάν ἐκεῖνος. 131,4 αὐτῆς : αὐτοῦ. 132,1 σεισμοῦ : σεισμῶ. 132,2 ἀπόλλυται : ἀπόλλυται. 134,1 'Η φράση Νῆσος ἐν θαλάττῃ . . . γίνεται δὲν ὑπάρχει. 135,2 Οἱ φράσεις Αἰγιαλός . . . ὀριζόμεθα εὐρίσκεται στὸ περιθώριον. 137,6 ὠρισμένον : εἰρημένον. Στὴν παράγραφο αὐτὴ ἀναφέρεται ἡ φράση Αἴτη ἡ νεαρά καὶ ἐν τῷ περὶ νομῆς καὶ δεσποτείας ἀρμόζει τίτλῳ, πού εἶναι γραμμένον

στο περιθώριο. 138,4 σὺν φύτοις : συμφύτοις. 138,10 τὸν : τὸ μὲν. 138,15 αὐτῆς : αὐτοῖς.

Τίτλος ε΄

9, 2 μετᾶτων : μιτάτων. 10,3 Ἡ φράση Ἀρμόζει . . . νεαρὰν εἶναι γραμμένη στο περιθώριο. 22 Ἡ παράγραφος αὐτὴ δὲν ὑπάρχει.

Τίτλος στ΄

Ἡ φράση στὴν ἐπικεφαλίδα τοῦ τίτλου [τῶν ἐκ βυθοῦ ἐπαιρομένων] δὲν ὑπάρχει. 2,1 Μετὰ τις λέξεις σίτου τὴν πεντηκοστὴν ἢ σειρὰ εἶναι ἡ ἐξῆς : τῶν δὲ κριθῶν τὴν τεσσαρακοστὴν, οἶνου δὲ καὶ λάρδου τὴν εἰκοστὴν. 58,8 τοῦλδοις : τοῦλφοις. Στὴ λέξη αὐτὴ τοῦλφοις ἀναφέρεται ἡ φράση Ὁ τὰ σακάρια φυλάσσω τὰ τῶν ἀποσκευῶν τῶν πολεμίων βαστάζοντα.

Τίτλος ι΄

1,4 Ἡ λέξη [ζημία] δὲν ὑπάρχει. 2,2 Ἡ λέξη τι δὲν ὑπάρχει. 6 Ἡ παράγραφος αὐτὴ δὲν ὑπάρχει. 10,5 τοῦτο : τοῦτο. 11 Ἡ παράγραφος αὐτὴ δὲν ὑπάρχει. 13,3 τριάκοντα : τριάκοντα ὄντι. 13,6 εἰ : εἰάν. 13,7 Μετὰ τὴν λέξη ὁμοίως ὑπάρχει ἡ φράση ἤγουν εἰάν εὐρεθῇ ν΄, λαμβάνει πρὸς δέκα. 14,3 ἡρετίσατο : ἡρετήσατο. 14,4 ἐπει μ΄ : ἐπὶ τεσσαράκοντα. 14,13 μῆ΄ : τεσσαράκοντα.

Τίτλος ια΄

1,2 δικάζεται : δικάζονται. 2,3 πλοῖον : πλεῖον. 5,2 ἐνέχονται : ἀνέχονται. 8 Ἡ παράγραφος αὐτὴ ὑπάρχει. 9,2 καλεῖ : φησί. 10,3 οἰκίαν : οἰκίαν. Οἱ παράγραφοι 16 καὶ 17 δὲν ὑπάρχουν. 22,1 μεταγάροι : μεταγάγει.

BIBLION Γ΄

Τίτλος α΄

2,3 γινόμεναι : γενόμεναι. 3,2 ἦδη : ἦδει. 3,10 δωρησάμενος : ὀρισάμενος. 5,9 ἐνεστῶτα : ἐφεστῶτα, 6,1 πρᾶγμα : γράμμα. 7,3 Ἡ λέξη τοῦτο δὲν ὑπάρχει.

Τίτλος β΄

3,5 μὴ γεγονότα : γεγονότα μὴ.

Τίτλος γ΄

1,2 συνήνεσε : συνήνεσαν. 2,1 ἐγγράφον : ἐγγράφως. 3,2 προσταχθείσης : προταχθείσης. 3,4 ἢ : εἴη, ἡ λέξη αὐτὸ δὲν ὑπάρχει. Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν τὰ ἀναφερόμενα στο σχόλιο c στὴ σελ. 342. Ἡ ἀγραφὸς πρᾶσις . . . διαλαμβάνοντι. 5,7 ὁ χρυσὸς ὁ πραθεῖς : ὁ πραθεῖς χρυσός. 6,5 παρὰ δημοσίου : παρὰ τοῦ δημοσίου. Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν τὰ ἀναφερόμενα στο σχόλιο e στὴν σελ. 342. Ταῦτα δεῖ . . . βασιλικῶν. 7,7 ἀγορασία : ἀγορά. 7,14 Οἱ φράσεις Καὶ εἰ μὲν βούλονται . . . μένει παρ’ αὐτοῖς δὲν ὑπάρχουν. 7,22 στρατηγού πλην : πλην στρατηγοῦ. 9,4 προσχώσεως : προσχέσεως. 17,2 χωρὶς : χάριν. Ἡ παράγραφος αὐτὴ εὐρίσκεται στο περιθώριο. 19 Ἡ παράγραφος αὐτὴ δὲν ὑπάρχει. 20,4 ἐπὶ : ἀπὸ, τῶν ἔργων καὶ ἐκ : τῶν ἔργων ἐκ. 28 Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν τὰ ἐξῆς : Ὅτι διεκριθὴ δίκαιον, εἰάν τις πωλήσῃ οἶκημα ἢ ἀμπελῶνα ἢ ἄλλο τι τῶν ἀκινήτων, καὶ διαλαμβάνῃ τὸ πρατήριον, ὅτι τὸ μὲν τίμημα τοῦ πωληθέντος περιέστη ὡς ἐν ὑποθέσει εἰς ὑπέρπυρα ν΄, ἐγὼ δὲ ἀντιχαρίζομαι τῷ ἐξωνήτωρι ὑπέρπυρα λ΄ καὶ ὀφείλω λαβεῖν μόνον ὑπέρπυρα κ΄, ἐθέλῃσι δὲ ὁ πλησιαστής λαβεῖν τὸ πωληθέν, κατὰ τὴν ἀπὸ τῶν φιλευσεβῶν νόμων περὶ προτιμῆσεως ἰσχύν, ἵνα ἔχει ἀδειαν ὁ πλησιαστής καταβαλεῖν μόνον τὰ ὑπέρπυρα, ὅσα ἔλαβεν ὁ πωλήσας καὶ οὐ τὰ τῆς χάριτος, ἥτοι μόνον ὑπέρπυρα κ΄ κατὰ τὸ εἰρημένον ὡς ἐν ὑποθέσει ἀνωτέρω παράδειγμα. Διὰ γὰρ τοὺς ἐκ τούτου φνομένους δόλους ἀφώνως ἐμμένειν πολλοὺς τῶν πλησιαστῶν ζημιωθῆναι τὸ ἴδιον δίκαιον, τοῦτο ἔδοξεν ἀσφαλὲς καθὰ καὶ ἐν τῇ μεγαλοπλῆϊ τῇ Κωνσταντίνου δι’ ἐνεργείας καὶ ὡς ἐκ τοῦ νόμου ἐνταῦθα ἄνω τοῦ δεξιοῦ μετώπου κειμένου συναγαγεῖν ἔξεστιν. Οὐκ ἄρχει ὅτι ἡμεῖς ἀπλῇ δωρεᾷ καὶ ἐξῆς διὰ τοῦτο ἐτάχθη, ἵνα ἐπὶ τῶν διαπραττομένων ἀκινήτων ἔχει μὲν ὁ πλησιαστής κατὰ τοὺς νόμους προτίμησιν, μένωσι δὲ αἱ ἐν τῇ πράσει χάριτες

ἄνθρωποι εἶπερ δηλαδὴ καὶ χάρις ὁμοῦ καὶ χάρις ἐκπεριήληπται τῷ γράμματι. Τότε γὰρ καὶ μόνον ἀνυροῦνται ἡ χάρις καὶ ὁσηδήποτε ἦ, καὶ τὸ λοιπὸν τμήμα διδοῦς ὁ πλησιαστής προτιμᾶται εἰς τὴν ἐξώνησιν. Εἰ δὲ μονομερῶς ἐστὶ χάρις καὶ γράμμα συνήθως καὶ ἀληθῶς ἐξέβη δωρεαστικὸν μηδεμίαν ἔχον περιλήψιν πράσεως. Τότε μένει τὸ γεγονὸς κατὰ τοὺς θεῖους νόμους καὶ οὐκέτι ἔχει χώραν ἐπὶ τῶν τοιούτων ὁ τοῦ πλησιασμοῦ λόγος. Ἐτάχθη τοῦτο ἐν τῇ Θεσσαλονικῇ Φεβρουαρίῳ δ' ἰνδικτ. ιδ' ἔτους : στωθ'. 32,1 καὶ τῆς : ἐπὶ τῆς. 32,6 Ἡ λέξη πράσεως δὲν ὑπάρχει. 33,1 οὐ καλῶς : οὐκ ἀληθῶς. 33,2 τόσα : τοσάδε. 34,1 τοῦ τιμήματος : τιμήματος. Οἱ παράγραφοι 42 - 46 δὲν ὑπάρχουν. 48,2 τοῦτον : πράγματος. 49,1 ἀπὸ τοῦ καιροῦ : ἀπὸ καιροῦ. 50,2 μόνον : μόνους. 51,1 ὑπέρθεσαν : ὑπερθέσεως. 56,1 προκατάσχηται : παρακατάσχηται. 56,5 προβάλλεσθαι : προβάλλεσθαι. 58 Ἡ παράγραφος αὕτῃ δὲν ὑπάρχει. 59,3 παρέλθωσι : διέλθωσι. 61 Ἡ παράγραφος αὕτῃ δὲν ὑπάρχει. 62,7 γενέσθω : γινέσθω. 63,5 τῷ ἀναστραφῆναι : τὸ ἀναστραφῆναι. 64,1 Μετὰ τὴν λέξη μουλα ἡ σειρὰ τῶν λέξεων εἶναι ἡ ἐξῆς : καὶ τὰ ὑποζήγια τὰ ἐναντιῶς θεωρουμένα καὶ φεύγοντα. 68 Μετὰ τὴν παράγραφο αὕτῃ ἀκολουθοῦν τὰ ἀναφερόμενα στὸ σχόλιο ν στὴ σελ. 363, Ἰστέον ὅτι . . . ἡρσεν, ὅπου 5 καὶ καθαρὸς : καὶ τοὺς καθαρούς. 9 λείπον : λοιπόν. 70 Ἡ παράγραφος αὕτῃ δὲν ὑπάρχει. 71,9 ἔχη : ἔχει. 78 Ἡ παράγραφος αὕτῃ δὲν ὑπάρχει. 81 Ἡ παράγραφος αὕτῃ εὐρίσκεται μετὰ τὴν παράγραφο 83. 81,1 παρὰ : ὑπὸ. 81,2 ἐκδικῆσαι : διεκδικῆσαι. 81,5 πολλῶ ἤτινος : πολλοῦ ἐλαχίστου. 83,2 δανειστής : δανειστής αὐτοῦ. 84 Ἡ παράγραφος αὕτῃ εὐρίσκεται μετὰ τὴν παράγραφο 85. 88,1 τροφῆς : τροφῆς. 88,2 τοῦτω : τοῦτον. 88,8 ὅσον νῦν . . . πρᾶθεν : ὅσον ἰσχύει ὁ πρᾶτης. Ἡ φράση ὅσον νῦν . . . πρᾶθεν ὑπάρχει στὸ περιθώριο. 88,9 παρᾶσχοι : παρᾶσχη. 90,1 πρᾶθειν : πρᾶθεν. Οἱ παράγραφοι 92 καὶ 93 δὲν ὑπάρχουν. 94 Μετὰ τὴν παράγραφο αὕτῃ ἀκολουθοῦν τὰ ἀναφερόμενα στὸ σχόλιο q στὴ σελ. 370, Μὴ εἴτης . . . γενομένην. 95,2 Ἡ φράση οὐ πρῶτην ἔδωκε δηλαδὴ δὲν ὑπάρχει. 96,1 καὶ ἐν ταχυτέρα : καὶ ταχυτέρα. 96,5 δώσωσι : δώσουσι. 102,1 τὸ δίκαιον τῆς ἐμφυτεύσεως : τὸ δίκαιον ἐμφυτεύσεως. 104,2 Μετὰ τὴν λέξη συγγενεῖς ἡ σειρὰ τῶν λέξεων εἶναι ἡ ἐξῆς : εἴτα ἡ οὕτω συμπεπλεγμένοι κοινωνοί, μεθ' οὓς οἱ ἔχοντες . . . 107,2 κρατεῖτω : κρείττω, ἡ φράση (ὁμάδος . . . χωρίον) δὲν ὑπάρχει. 108 Στὸ τέλος τῆς παραγράφου αὕτῃς ὑπάρχει ἡ φράση : Καὶ ταῦτα μὲν ἐπὶ τοῦτοις. 109 Ἡ παράγραφος αὕτῃ δὲν ὑπάρχει. 110,2 Ἡ λέξη ἦν δὲν ὑπάρχει. 110,5 εἰποις : εἶποι. 110,6 ἀδιορίστως : ἀπροσδιορίστως. 112,12 μοι βοήθει : βοήθει μοι. 111,1 Ἡ λέξη γὰρ δὲν ὑπάρχει. 113 Οἱ φράσεις στὴν ἀρχὴ τῆς παραγράφου αὐτῆς NEAPA TOY KAIΣAPOC MANOYHΛ. "Οτι . . . ἄλλοτερον εἶναι γραμμένες στὸ περιθώριο. 113,11 Οἱ φράσεις "Οτι ὁ πιπράσκων . . . πωλήσει εἶναι γραμμένες στὸ περιθώριο. 115,2 γῆν ἤγουν ἐξαλειμματικὴν : ἐξαλειμματικὴν γῆν. 117,6 ζητεῖν : ἐπιζητεῖν, ὅλον : τὸ ὅλον.

Τίτλος δ'

2,2 τι ὁ ἀγοραστής : τῷ ἀγοραστῇ. 7,1 γίνεσθαι : γενέσθαι. 7,3 συναρέση : συναρέσει.

Τίτλος ε'

2,2 Οἱ λέξεις καὶ τοκίζειν δὲν ὑπάρχουν. 3,1 ληφθέντες : συλληφθέντες. 6,1 Ἡ λέξη εἰς δὲν ὑπάρχει. 10 Ἡ παράγραφος αὕτῃ δὲν ὑπάρχει. 15,3 ἀγωγὴν : διαγωγὴν. Οἱ παράγραφοι 19 καὶ 20 δὲν ὑπάρχουν. 21,2 παρέχει : ὀφείλει παρέχειν. Οἱ παράγραφοι 23 καὶ 26 δὲν ὑπάρχουν. 32,5 εἰ ὑπερεκπέσοι : ὑπερ ἐκπέσει. 35,1 Ἡ λέξη δὲ δὲν ὑπάρχει. 38 Ἡ παράγραφος αὕτῃ δὲν ὑπάρχει. 40,1 Ὁ τὸ ἴδιον χρέος λαβόν : "Οτι ὁ λαβόν τὸ ἴδιον χρέος. 48,3 προσφέρων : λαμβάνων. Οἱ παράγραφοι 49,51 καὶ 57 δὲν ὑπάρχουν. 74 Μετὰ τὴν παράγραφο αὕτῃ ἀκολουθοῦν τὰ ἐξῆς : Ἐὰν οἱ δανεισταὶ μέρος ἐκ τῶν πραγμάτων ἐτοιμῶς ἔχωσι λαβεῖν προτιμῶνται οἱ συγγενεῖς εὖποροι ὄντες. 79,2 πριμίπιλον δημόσιον : πριμίπιλον ἤγουν τὸ δημόσιον. 84 Ἡ παράγραφος αὕτῃ εὐρίσκεται μετὰ τὴν 85. 84,4 εὐθύ-νετο : ἡθύνετο. 84,5 πρῶτος. 88,4 ἐνεχυριάσας : ἐνεχυράσας. 88,6 χρήστη : χρεώστη. 90 Μετὰ τὴν παράγραφο αὕτῃ ἀκολουθοῦν τὰ ἐξῆς : Ἀνθρωπὸς τις ὀφείλει τινὶ νομίσματα καὶ ἐπεὶ μὴ εἴχεν ἀποδοῦναι τὸ ὄφλημα ἔλαβεν ἡ κρίσις ἀμπελῶνα αὐτοῦ καὶ ἀπέδωκε τῷ δανειστῇ πρὸς μερικὴν ἱκανοδοσίαν τοῦ χρέους.

Ἦν δὲ ὁ ἀμπελῶν ὑποτελὴς καὶ διὰ τοῦτο ὁ μὲν τοποκύριος ἐξήτει τὸ ἀνήκον δεκατημόριον, ὁ δὲ λαβὼν τὸν ἀμπελῶνα δανειστής οὐκ ἤθελέ τι παρασχεῖν διὰ τὸ μὴ εἶναι τὸ τίμημα τοῦ ἀμπελῶνος ἱκανὸν πρὸς τὸ ὀφλήμα. Ἐζητήθη οὖν περὶ τούτου ὥσάν διαγνωσθῇ τίς τε ὀφείλει διδόναι τὸ δεκατημόριον, ὁ δανειστής ἢ ὁ χρεώστης καὶ πόσον. Ὅθεν πολλῆς συνδιασκέψεως γενομένης ἐν τῇ ἀγιωτάτῃ μητροπόλει Θεσσαλονίκῃ κατὰ μῆνα Ἰανουάριον τοῦ ιγ' ἰνδικτ. τοῦ 'στωι' ἔτους διεκρίθη οὕτως: ἵνα εἰ μὲν τὸ λαμβανόμενον ὑποτελὲς κτῆμα ἱκανὸν ἔστι πρὸς ὅλον τὸ ὀφλήμα, τοῦτο δὲ καὶ μόνον ἔστι ἢ τοῦ χρεώστου περιουσία καὶ οὐκ ἔχει ἐτέρωθεν ἀποδοῦναι τὸ δέκατον, ὁ δανειστής ἀποτίσει τοῦτο τῷ τοποκυρίῳ. Ἐδοροῦντος δὲ τοῦ χρεώστου διαμένει πρὸς τοῦτο ἀζήμιος ὁ δανειστής. Εἰς δὲ μήτε πρὸς ὅλον τὸ ὀφλήμα ἱκανὸν ἔστι τὸ ἐγχειριζόμενον ὑποτελὲς τῷ δανειστῇ, μήτε τὸ χρεὸς ἅπαν ὁ δανειστής διέλυσεν ἐκ τῆς μερικῆς ἱκανοδοσίας ὥς δυναμένου τοῦ χρεώστου ἀπ' ἄλλης αὐτοῦ περιουσίας μετὰ τινα προθεσμίαν ἀποδοῦναι τὸ χρεὸς, τότε τὸ δέκατον ὅλον ὁ χρεώστης ἀποδῶ τῷ τοποκυρίῳ. Εἰ δὲ διὰ τὴν τοῦ χρεώστου ἀπορίαν ὀλίγου τιμήματος κτῆμα δεξάμενος ὁ δανειστής, ἅπαν διέλυσεν τὸ χρεὸς, διεκρίθη, ἵνα ὅψ μὲν ὁ δανειστής τὸ δέκατον ἄλλ' οὐχ ἅπαν. Ἐτάχθη γάρ ἵνα ὁ τοποκύριος τοσοῦτον μέρος ζημιῶται τοῦ δεκατημορίου, ὅσον λείπεται τῷ δανειστῇ πρὸς τὴν τοῦ ὅλου χρεὸς ἀπόφλησιν. Οἷον ὡς ἐν ὑποδείγματι· ὀφείλεις νομίσματα π'. ὁ δανειστής ἔλαβεν τοῦ χρεώστου οἰκημα ὑποτελὲς νομίσματα ν'. λείπονται πρὸς τὸ ποσὸν τῶν χρημάτων τῷ δανειστῇ νομίσματα λ' ὡς τὸ δέκατον ἔστι νομίσματα γ', ἅπερ ὀφείλει ζημιωθῆναι ὁ τοποκύριος καὶ ποῖον ἔχει δίκαιον ὁ τοποκύριος λαβεῖν μόνον δέκατον, νομ. η', ὅπερ ἔστι νομ. β'. Εἰ δὲ ἦν τὸ χρεὸς ὑποθώμεθα νομ. ρ', τὸ δὲ λαμβανόμενον ὑποτελὲς κτῆμα νομ. μ', οὐκ ἂν τὸ λάβωι ὁ τοποκύριος. Διεκρίθη γάρ ἵνα κατὰ τὸ ἀνάλογον τὴν ζημίαν τοῦ δανειστοῦ ἐπακολουθῇ καὶ τῷ τοποκυρίῳ ἢ ζημίᾳ τοῦ δεκατημορίου. Καὶ ἐπεὶ ἐνταῦθα ἐπὶ τῶν ρ' νομ. λείπονται τῷ δανειστῇ νομ. ξ' ὧν τὸ δέκατόν ἐστι νομ. στ', τὸ δὲ κτῆμα ἦν νομ. μ' ζημιωθῆσεται καὶ ὁ τοποκύριος τῶν μ' τὸ δέκατον μηδὲν τὴν λαμβάνων ὅλως μήτε παρὰ τοῦ τὸ κτῆμα λαμβάνοντος μήτε παρὰ τοῦ ἐξισταμένου τὴν τοῦ κτῆματος δεαποτεῖαν. Κατὰ μὲν γάρ τῶν ἐπὶ τῶν πωλουμένων ὑποτελῶν μετὰ συνήθειαν ὁ χρεώστης ὀφείλει τὸ δέκατον ὡς τόπον ἐπέχοντος πωλοῦντος καὶ δεχομένου τὸ τίμημα. Ἄλλ' ἐπεὶ οὗτός ἐστι ἄπορος καὶ τῇ βίᾳ τῆς κρίσεως τὴν τοῦ κτῆματος ἀφαίρεσιν ὑφίσταται, οὐκ ἔδοξεν εὐλογον καὶ τὸ βάρος αὐτὸν ἀπαιτεῖσθαι τοῦ δεκατον. Τί γάρ ἂν τις ἀπὸ τοῦ μὴ ἔχοντος λάβοι; ὁ δὲ δανειστής μὴ ἅπαν λαμβάνων τὸ ὀφλήμα οὐδὲ καταβάλλειν ἔδει καὶ δέκατον καὶ πρὸς τῇ ζημίᾳ τοῦ ὀφειλομένου τούτῳ ζημιωθῆναι καὶ οὐκ ὀφείλει δέκατον. Ἐκ δὲ τούτου συνέβαιεν ὁ τοποκύριος ἀθεράπρευτος. Καὶ διὰ ταῦτα γέγονεν ἡ εἰρημένη διάκρισις; ἵνα εἰ μὲν μικρὰν ὑπομένει ζημίαν ὁ δανειστής, μικρὰν δέξεται καὶ ὁ τοποκύριος, εἰ δὲ μεγίστην ἐκεῖνος, μεγίστην καὶ οὗτος, ὥσάν τῇ κοινωνίᾳ καὶ συγκρίσει τὴν ζημίαν φέροι καὶ ὁ τοποκύριος τὴν τοῦ δεκατον στέρησιν, εἰ καὶ ὅλον συμβαίνει ζημιωθῆναι.

92,3 ἐπικέοιτο : ἐπίκοιτο. 92,4 ἐπιζητοῖοι : ἐπιζητοῖ. 92,6 ἀλλ' οὐδὲ τινὸς ὀνομαζόμενον : ἄλλος δὲ τις ὀνομαζόμενος.

Τίτλος στ'

1,4 τὰς παρενθήκας : τοὺς παρενθήκους. 1,6 ἀπολάβοι : ἀπολάβῃ. 1,15 Ἡ λέξη ἀντιφωνητὴν δὲν ὑπάρχει. 1,16 ταυτό : ταυτόν. 1,19 ἐν καταλοιπῷ : ἐγκαταλοιπῷ, βοηθεία : βοηθειαν. 1,29 Ἡ λέξη ἀγωγαῖς δὲν ὑπάρχει. 1,41 Ἡ λέξη δὲ δὲν ὑπάρχει. 4,2 ἀντιφωνήσει σου : ἀντιφωνοῦσέ σοι. 7 Ἡ παράγραφος αὕτη εἶναι γραμμένη στὸ περιθώριον. 11,2 Μετὰ τὴν λέξη ἦρουν εἶναι οἱ λέξεις αἱ γυναικες οἰκείω. 15 μανδάτον : μανδάτωρος. 21,1 ἐγγνήσωμαι : ἐγγνήσομαι. 21,3 πρῶτως : πρῶτος, προσελήφθη : προσελήφθην. 27 Μετὰ τὸ τέλος τῆς παραγράφου αὕτης ὑπάρχει τὸ ἐξῆς σχόλιον : Σημειῶσαι οὖν ὅτι ὁ ἀγράφως ἐγγνόμενος ἐντὸς δύο μηνῶν κατέχεται κατὰ πρόληψιν.

Τίτλος ζ'

3 Ἡ παράγραφος αὕτη δὲν ὑπάρχει. 6,2 περιέχεται : περιέρεχεται. 9,6 ἄμα : ἀνά. 10 Ἡ παράγραφος αὕτη δὲν ὑπάρχει. 16 Μετὰ τὴν παράγραφο αὕτη ἢ σειρά τῶν παραγράφων εἶναι ἡ ἐξῆς. 21, 22, 23, τὸ σχόλιον r στὴ σελ. 431, 17 - 20.

17,1 τόκος ἐστίν : ἐστὶ τόκος. **18,2** λαβεῖν δύναται : δύναται λαβεῖν. **23,11** συνηθείας : βοηθείας. Στὴν παράγραφο αὐτὴ ἀνήκουν δύο σχόλια ποὺ εἶναι γραμμένα στὸ περιθώριο, καὶ εἶναι τὰ ἐξῆς: ἤγουν οἱ ἀξιωματικοί· ἰλλούστριοι δὲ οἱ πρωτοσπαθῆριοι λέγονται. Καὶ "Ὅτι ὁ ὀρφανικὸς ἀπὸ τρίτον ἐστὶ ἑκατοστῆς ἤτοι νομίσματα δ'". **25** Ἡ παράγραφος αὐτὴ εἶναι γραμμένη στὸ περιθώριο. **25,1** οὐ συγχωρεῖται λαμβάνειν : λαμβάνειν οὐ συγχωρεῖται. **25,2** ιζ' : ιθ'.

Τίτλος η'

Οἱ παράγραφοι **1** καὶ **8** δὲν ὑπάρχουν. **9,1** ἐνιαυτόν : ἐνιαυτὸν ἓνα. **9,2** εὐφορία : εὐφορίαν. **9,4** οὐ συλλογίζεται : συλλογίζεται. **12,1** Ἡ ἀμέλεια : Ἀμέλεια. **13,2** τὸ πῦρ : πῦρ. **15, 1** Οἱ λέξεις καὶ ἀμελείας δὲν ὑπάρχουν. **17,2** εἰσαγάγοι : εἰσαγάγη. **20,6** ἐπιμένει : ἐπιμείνη. **28,2** Οἱ φράσεις χωρὶς ... ἐνέχεται δὲν ὑπάρχουν. **30,4** γεωργοῦντα : γεωργούμενα.

Τίτλος θ'

5,4 ἀπλοῦν : διπλοῦν, διπλοῦν : ἀπλοῦν. **11,2** Οἱ λέξεις ἡ ἐξεποιήθη δὲν ὑπάρχουν. **16** Ἡ παράγραφος αὐτὴ δὲν ὑπάρχει. **21** Στὴν παράγραφο αὐτὴ ἀναφέρεται τὸ ἐξῆς σχόλιο, ποὺ εἶναι γραμμένο στὸ περιθώριο: Ἀντελόμενος λέγεται ὅτε δύο τινὰ ἀντεγκαλοῦνται ἀλλήλοις, ὅτι χρεωστοῦνται παραλλήλως καὶ ὅτι ψηφίζουν ἤγουν ἀντιλογαριάζουσιν ἐν κρίσει τὰ παρ' ἀλλήλων ἀλλήλοις χρεωστούμενα καὶ τέμνεται ἡ ὑπόθεσις καὶ σύμβασις.

Τίτλος ι'

6,3 προσπορίζεται : προσπορίζονται. **9,4** καὶ κληρονομίαι : κληρονομίαι. **12,4** κοινῶν : κοινωνῶν. **14,3** ἐδέξατο : οὐκ ἐδέξατο : **15** Ἡ παράγραφος αὐτὴ δὲν ὑπάρχει. **16,4** συνέστηκεν : συνέστη. **18,2** κτήσωμαι : κτήσομαι. **18,3** μόνον. Στὴν παράγραφο αὐτὴ ἀναφέρεται τὸ ἐξῆς σχόλιο, ποὺ εἶναι γραμμένο στὸ περιθώριο : Ἀπαγόρευσις παρὰ τῷ νόμῳ καλεῖται ἡ τῆς κοινωνίας διάλυσις. **20,1** χρεά : χρέη. **23,3** χρεωστῇ : χρεωστῇ. **24,1** ἀποδημήσας : ἐπιδημήσας. **27,1** ὑπερτιθεμένων : ὑπερτιθέντων **27,7** Οἱ λέξεις ὁ τόκος δὲν ὑπάρχουν.

Τίτλος ια'

1, 3 εἷς : ἡς.

BIBAION Δ'

Τίτλος α'

2,1 ἡ τῶν μελλόντων γάμων ἐπαγγελία : ἡ ἐπαγγελία τῶν μελλόντων γάμων. **2,2** λέγεται συνίστασθαι : γίνεται. **9,3** ἤγουν : ὁ ἐστὶ, διαζύγιον : διαζύγιον. **15,7** πανουργίαν : κακουργίαν. **15,10** ἐπανελθοῖ : ἐπανελθῇ. **15,15** γένηται : γένοιται. **17,2** εἶσω : ἴσω **17,3** ὑπέρθηται : ὑπέρθεται. Στὸ τέλος τῆς παραγράφου αὐτῆς ὑπάρχει ἡ φράσις : Σημειῶσαι δὲ ὅτι τὸ τοιοῦτον ἐπὶ ἐφήβων νοεῖται. **23, 3** ὄντα πολλάκις : πολλάκις ὄντα. **24,2** Λέοντός φησιν : Λέοντος οὕτω φησιν.

Τίτλος β'

2,3 Ἡ φράσις [πρὸ τοῦ τὸν γάμον γενέσθαι] δὲν ὑπάρχει, οἱ λέξεις [χάριν ἀρραβῶνος] δὲν ὑπάρχουν. **5,4** Οἱ φράσεις Ἐὰν δὲ ἀφῆλιξ ... ὑπὲρ αὐτοῦ ἡ γυνὴ δὲν ὑπάρχουν. **8,6** τίκτεται : τικτούσης. **8,10** Οἱ λέξεις ἐδέξαντο, ἡ μετὰ τοῦς δοθέντας ἀρραβῶνας δὲν ὑπάρχουν. **9,9** Ἡ φράσις [ἤγουν ... μεταχειριζόμενος] εἶναι γραμμένη στὸ περιθώριο. **10,1** δεκάτη καὶ ε' : ιε'. **11,5** συγχωρομένης : συγχωρομένου.

Τίτλος γ'

1,6 προελθούσης : προελθοῦσα. **3,5** Οἱ φράσεις Καὶ εικότως ... οὐκ ἔρωται (τέλος) δὲν ὑπάρχουν. **6,4** μνήστων : μνήστωρ. **7,7** Ἡ φράσις διὸ καὶ ἔρῳται δὲν ὑπάρχει. **7,8** Οἱ φράσεις [ἐκτοτε γάρ ... ἡ γυνή] δὲν ὑπάρχουν. **8,3** Ἡ φράσις [οὐ δεῖ ... δίδοναι] δὲν ὑπάρχει. **11,1** Ἐπάνω ἀπὸ τὴν λέξη ἀνδρὸς ὑπάρχει οἱ προγενέστεροι. **11,3** Ἡ φράσις [εἰ μὴ πον ... ὑπέκειτο] δὲν ὑπάρχει.

Τίτλος δ'

2,7 συναπτόμενοι : συνιώντες. **3,2** Ἡ φράσις ὁ δὲ χωρὶς ... ἀνίσχυρός ἐστιν

δὲν ὑπάρχει. **6,1** Οἱ φράσεις Καὶ συμβαίνει . . . προικὸς ἀγωγὴν ὑπάρχουν στὴν παράγραφο **5**. Οἱ φράσεις (ἴσως γάρ . . . ἐπακολοθησάσης. (τέλος) δὲν ὑπάρχουν **7,1** μαίνεται : μαίνεται. **7,2** σωφρονεῖ : σωφρονεῖν. **11,3** Οἱ φράσεις [ὥστε . . . ποιεῖν] δὲν ὑπάρχουν. **15,3** συναλλαττέσθωσαν : συναλλαττέτωσαν. **16,2** ἐπειδή : ἐπεὶ.

Τίτλος ε'

3,1 Ἡ συγγένεια : Συγγένεια. **4,2** προσλήψει : προλήψει. Μετὰ τὴν παράγραφο αὕτῃ ἀκολουθοῦν τὰ ἐξῆς: Ἡ γυνὴ τοῦ γάμου συνεστῶτος, ἐν ἀπορίᾳ τοῦ ἀνδρὸς τὰ ὑποκείμενα πράγματα τοῦ ἀνδρὸς ὑπὲρ τῆς προγαμιαίας δωρεᾶς καὶ τῆς προικὸς καὶ τῶν ἐξωπροικίων ἐκδικήσασα καὶ κατέχουσα οὐ δύναται ταῦτα ἐκποιεῖν, ἀλλὰ ἀναγκάζεται καὶ τὸν ἄνδρα καὶ τοὺς παῖδας ἀποτρέφειν.

Τίτλος στ'

1,3 τὸ ἐκ νόμου δεδομένον : τὸ ἐκ τῶν νόμων δεδομένον.

Τίτλος ζ'

1,5 ἔγγονος : ἔκγονος. **1,6** γεγεννηκότες : γεγεννηκότες. **2,13** ποιοῦ : ποιεῖ. **3,2** πόστον : πόσον. **12,2** οὐ προβαίνοντες : μὴ προβαίνοντες. **14** Μετὰ τὸ τέλος τῆς παραγράφου αὐτῆς ἀκολουθοῦν τὰ ἐξῆς: Οὐ τοῦτο μόνον λέγει ὁ νόμος ἀλλὰ καὶ τὴν τοῦ πατρὸς μνηστὴν ὁμοίως φησὶ μὴ δύνασθαι λαβεῖν τινά. Οἱ παράγραφοι **17 - 20** δὲν ὑπάρχουν. **21,2** Ἡ λέξη πατὴρ δὲν ὑπάρχει. **23,4** Μετὰ τὴν λέξη μάλλι-στα ἡ σειρά τῶν λέξεων εἶναι ἡ ἐξῆς: συναφθεῖσα πρὸς γάμον ἑτέρῳ παῖδας ἔσχεν. **26,1** γαστρός : θυγατρός. Μετὰ τὴν λέξη αὕτῃ θυγατρός ὑπάρχει ἡ φράση τῇ τῆς οὐσίας ὑπόκειται κωλύσει. **32,2** Μετὰ τὴν λέξη προσελεθεῖν ἀκολουθοῦν τὰ ἀναφε-ρόμενα στὸ σχόλιο **k** στῇ σελ. 506, Ἰστέον . . . τοῦτο ποιήσῃ, ὅπου **1** Οἱ λέξεις Ἰστέον δὲ ὅτι δὲν ὑπάρχουν. **2** χρόνος : χρόνον καιρός. **9** καί: αἱ. **14** ποιήσῃ : ποιή-σει. **32,3** Μετὰ τὴν λέξη γαμεῖν ὑπάρχουν τὰ ἐξῆς: Τὸ μὲν πρῶτον κεφάλαιον περὶ ἀνδρὸς ἀξίου πενθεῖσθαι παρὰ τῆς γυναικὸς εἴρηται, τὸ δὲ δεῦτερον περὶ ἀ-ξίου μὴ πενθεῖσθαι. **33** Ἡ παράγραφος αὕτῃ δὲν ὑπάρχει. **34,19** τούτων : τούτων.

Τίτλος η'

1,1 πανταχῶς : πενταχῶς. **1,2** καὶ ἐξ νόθεσις : ἐξ νόθεσις. **1,8** διέγγονος : δισέγγονος. **3,4** ἐπὶ μὲν τοῦ : ἐπὶ τοῦ. **4,6** μάμμη : μάμμη οἱ πολλοί. **6** Μετὰ τὴν παράγραφο αὕτῃ ἀκολουθοῦν τὰ ἀναφερόμενα στὸ σχόλιο **e** στῇ σελ. 512, Ἰστέον δὲ . . . αὐτοῦ τέταρτον, ὅπου **10** νόθετησάντα : νόθετηθέντα. **7,2** γεννᾷ ἑαυτῷ : ἑαυτῷ γεννᾷ. **8,1** κωλύονται : κωλύονται δέ. **9** Μετὰ τὴν παράγραφο αὕτῃ ἀκολου-θοῦν τὰ ἐξῆς: Κεκόλυκεν ἡ ἐκκλησία καὶ τὸν αὐτὸν καὶ ἓνα δευτέραν ἐξαδέλφην λαμβάνειν. Οὐ γὰρ ἔβδος ἐξ ἀγχιστείας ὥς οἰοῦνται τινες συνάγεται βαθμὸς, ἀλλὰ ἔκτος διὰ ἐνὸς βαθμοῦ λογίζεσθαι τὸν ἄνδρα μετὰ τῆς γυναικὸς. Τοῦτο γὰρ ζητηθὲν ἐπὶ τοῦ Πατριάρχου Νικολάου ἐκωλύθη παρὰ τῆς ἐκκλησίας. Προέβη δὲ καὶ θέσπισμα τοῦ ἐν βασιλεῦσιν αἰοδήμον κυροῦ Μανουήλ, μὴ γίνεσθαι ποτε τοῦτο διοριζόμενον. Τὸ τοῦ Πατριάρχου Στόπη ψήφισμα καὶ τὸ τοῦ Πατριάρχου Ἀρσε-νίου, δύο ἀδελφὸς νόμφην λαβεῖν καὶ ἀνδραδέλφην ἀκόλυτον εἶναι κρίνουσι. Καὶ τὸ τοῦ Πατριάρχου Μιχαήλ, τὴν θυγατέρα τοῦ Ἰωάννου (στὸ περιθ. ἦν ἐξ ἐτέρας ὁ Ἰωάννης ἔσχε γυναῖκα δηλονότι) τυχὸν καὶ τὴν ἀνεψιὰν τῆς γυναικὸς αὐτοῦ δισὶν ἀδελφοῖς ἐπιτρέπει ζευχθῆναι. **11** Ἡ παράγραφος αὕτῃ δὲν ὑπάρχει.

Τίτλος θ'

1,3 παράσχοι : παράσχη. **1,4** τὰ δύο δέ : τὰ δύο. **1,6** πέμψη : πέμψει. **3** Ἡ παράγραφος αὕτῃ δὲν ὑπάρχει. **7** Στὸ τέλος τῆς παραγράφου ὑπάρχουν τὰ ἐξῆς : Τοῦτο δὲ νόησον, ὥς ἐν γάμῳ εἶναι τὴν γυναῖκα καὶ οὐχ ἔν μνηστεία. Μετὰ ἀκο-λουθεῖ ἡ παράγραφος **17,8,6** εἶποι : εἶπει. **9,3** Ἡ φράση Ἡ δὲ τελεία . . . συναι-νέσεως δὲν ὑπάρχει. **9,4** καὶ τοῖς συγγενέσιν : αὐτοῖς. **10,3** γίνεσθαι : γενέσθαι. **10,9** Μετὰ τὴν λέξη μητρὶ ἡ σειρά τῶν λέξεων εἶναι ἡ ἐξῆς: τὸ ἐκ ταύτης κέρδος ἐστὶν ἐκ τοῦ συμφώνου τῆς ἀπαιδείας, τὸ τέταρτον τῆς προγαμιαίας δωρεᾶς, τὸ δὲ λοιπὸν κτλ. **10,10** τῆς παιδὸς εἶναι : εἶναι τῆς παιδός. **11,15** προσφάει : προσφθά-σαι, τοῦ ἐξ ἀπαιδείας συμφώνου : τὸ ἐξ ἀπαιδείας σύμφωνον. Μετὰ ἀκολουθοῦν τὰ ἀναφερόμενα στὸ σχόλιο **m** στῇ σελ. 520, Τοῦτο τὸ κεφάλαιον . . . ἀκριβέστερον.

Οἱ παράγραφοι 12 καὶ 13 δὲν ὑπάρχουν. 14,2 ἀφικνέμενα : ἀφικνούμενα. 14,7 'Η λέξη αὐτήν δὲν ὑπάρχει. 14,9 ἐπὶ ἰδίους τοὺς : ἐπὶ τοὺς ἰδίους. 14,11 τοῦτον : τοῦτο. Οἱ παράγραφοι 16 καὶ 18 δὲν ὑπάρχουν. 19 Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν τὰ ἀναφερόμενα στὸ σχόλιο r στὴ σελ. 524, 'Ιστέον, ὅτι ὑπαιξουσίων ... καὶ ἐξῆς, ὅπου 2 παίδων : παιδίων. 10 Οἱ λέξεις ἐν τῷ λέγοντι ... καὶ ἐξῆς δὲν ὑπάρχουν. 20,9 'Η λέξη ὑπεῖεν δὲν ὑπάρχει. Τὸ σχόλιο ss στὴ σελ. 524, ποῦ ἀναφέρεται στὴν παράγραφο αὐτὴ εἶναι γραμμένο στὸ περιθώριο. 21,3 μενεῖ : μένειεν. 21,9 οἰκιάσεται : οἰκιάσето. 22,3 Στὶς λέξεις τὰ δέκα πρόσωπα ἀναφέρεται ἡ φράση Τὰ δέκα πρόσωπα ταῦτα εἰσι : πάπιος, μάμμη, πατήρ, υἱός, θυγάτηρ, ἐγγονος, ἐγγόνῃ, ἀδελφός, ἀδελφή, ποῦ εἶναι γραμμένη στὸ περιθώριο. 23,11, τοῦτον : τοῦτον. 23,12 εἰ δέ : εἰ δὲ τοῦτον. 23,15 αὐτοὺς : αὐτοῖς. 24,4 καὶ αὐθις : καὶ ἅπαν αὐθις. 24,7 Μετὰ τὴν λέξη μέρος ἀκολουθοῦν τὰ ἀναφερόμενα στὸ σχόλιο x στὴ σελ. 528, Τὸ φιλοτιμίας ... παίδων, ὅπου 4 πλήν : πλέον. 6 δευτερογαμήσασα : δευτερογαμούσα. 9 δευτερογαμησάσης : δευτερογαμούσης. 24,10 Οἱ λέξεις ἐλθούσης ... εἰς αὐτὴν δὲν ὑπάρχουν. 25,5 ὥστε : ὥς. 25,8 αὐτοὺς : αὐτοῖς. 25,9 Οἱ φράσεις 'Ιστωσαν γάρ ... καὶ τῶν διαδόχων δὲν ὑπάρχουν. 25,18 φανεῖεν : φανοῖεν. 26,2 Οἱ φράσεις οὐ γὰρ ἐφέμεν ... ἡττημάσθησαν γάμοις δὲν ὑπάρχουν. 27,1 εἰ : οὐ. 27,5 φήσειε : φήσει. 27,6 λύεσθαι : λύεσθαι τε. 32 Τὸ σχόλιο g στὴ σελ. 532, 'Ο δὲ ν' κανών ... χοιρώδης βίος, ποῦ ἀνήκει στὴν παράγραφο αὐτὴ, εἶναι γραμμένο στὸ περιθώριο, ὅπου 2 ἀστιλιτενός : ἀστηλιτενός. 33,3 Μετὰ τὴν λέξη παρεκτείνεται εἶναι οἱ λέξεις τοῖς βουλομένοις. 33,15 ὅσα : ὁπόσα. 33,19 γνωρισθῇσονται : γνωσθῇσονται. 34,3 ταυτήν : ταύτην τὴν. 34,6 οἴκῳ κατέχειν : κατέχειν οἴκῳ. 35 'Η παράγραφος αὐτὴ δὲν ὑπάρχει.

Τίτλος ι'

1,2 κατατρίρη : παρατρίρη, ἀποτίμῃσιν : ὑποτίμῃσιν. 1,8 Οἱ φράσεις μετὰ γάρ ... σβένννται ἢ πρᾶσις δὲν ὑπάρχουν. Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν τὰ ἐξῆς : Σημεῖνσαι ὅτι ἐπὶ τῆς ἀδιατιμῆτον προικὸς οὕτω γίνεται ὅτι κατὰ τὸν καιρὸν τῆς ἀντιστροφῆς ἀντιστρέφονται μόνον τὰ περισώζόμενα. Οὐτε δὲ τι τῶν διαφθαρέντων χρόνῳ ἢ πυρὶ ἢ ἀρπαγῇ ἢ τελευτῇ εἴπερ εἰσι δοῦλοι καὶ ζῶα ἀπαιτεῖται, οὐτε τῶν τῶν περισώζομένων ἢ τῶν διαφθαρέντων. Ἐκείνων δὲ μόνον ἀπαιτεῖται τὸ τίμημα, ἅπερ ὁ ἀνὴρ ἀσώτως διέφθειρεν ἢ κύβοις χρώμενος ἢ ραθυμία πολλῇ ἢ ὧν ὁ ἀνὴρ διέπρασσε καὶ τούτων τὸ τίμημα ἀπαιτεῖται. Λέγονται δὲ καὶ τροφεῖα τῇ γυναικὶ εἰ μὴ κατὰχρεῶς ἐστὶν ὁ ἀνὴρ. Εἰ δὲ χρεῖσιν οὗτος ὑπόκειται μετὰ τὴν ἀπόδοσιν τῆς προικὸς διαμερίζεται ὁ λοιπὸς βίος τοῦ ἀνδρός, εἰς τε τὰ τροφεῖα καὶ τὰ χρεῖα κατὰ τὸ ἀνάλογον ἤγουν κατὰ τὸ οὕτω πως καλούμενον ἰδιωτικῶς βαρέας (sic). Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῆς ἀδιατιμῆτον· ἐπὶ δὲ τῆς διατετιμημένης ἀντιστρέφεται μὲν πᾶσα ἡ διατίμῃσις, εἰ μὴ πού πῶρ κατέκανυσε τὸ οἶκῳ ἢ δυνάστης ἢ πολέμιος ἤρπασε τὰ ζῶα ἢ διέφθειρε τὸν ἀμπελῶνα ἢ ἄλλο τι τῶν κινητῶν ἢ ἀκινήτων κατέσχεν ὁ τύραννος. Τρίτον δὲ τῆς διατετιμημένης καὶ τροφεῖα δίδονται καὶ αὐτὰ, εἴπερ μὴ χρεωστῇ ὁ ἀνὴρ. Χρεῶν δὲ προσόντων συναριθμοῦνται καὶ αὐτὰ τοῖς λοιποῖς χρεῖσιν τοῦ ἀνδρός. Καὶ οὕτω κατὰ τὸ ἀνάλογον ὥς εἰρηται ἐπὶ τῆς ἀδιατιμῆτον γίνεται καὶ ἡ τούτων ἀπόδοσις, ἥτοι τοῦ τρίτον καὶ τῶν τροφείων καὶ οὐ προτιμῶνται καὶ ταῦτα τῶν ἄλλων χρεῶν καθάπερ ἡ προῖξ. 'Ιστέον δὲ ὅτι ἐπὶ τῆς διατετιμημένης προικὸς τρίτον ἀπαιτεῖται, οὐ τῶν ἀπολλομένων πραγμάτων ἢ πυρὶ ἢ ποταμῷ ἢ ἀρπαγῇ τυράννων ἀλλὰ μόνον τῶν ἀντιστρέφομένων. Κατόπιν ἀκολουθοῦν τὰ ἀναφερόμενα στὸ σχόλιο b στὴ σελ. 536, Ἀδῆσιν ἐνταῦθα ... ὑπόκειται εἰς τὴν μείωσιν, ὅπου 1 Οἱ λέξεις τῆς προικὸς δὲν ὑπάρχουν. 2 φυσικοῦ : φυσικῆς. 3 γέννηται : γένονται. 2 Στὸ σχόλιο c στὴ σελ. 537, ποῦ ἀνήκει στὴν παράγραφο αὐτὴ, ἡ λέξη διδομένων δὲν ὑπάρχει. 2,4 ἀτίμητα : ἀδιατίμητα. 5,1 τὴν διατετιμημένην : διατετιμημένην. 7,1 οὐχί : οὐχ. 12,2 Ἐπάνω ἀπὸ τὴν λέξη συμβολαίῳ ὑπάρχουν οἱ λέξεις ἤγουν τῇ ἀποδείξει. 15,1 Στὴ λέξη ἐξωτικῷ ἀναφέρεται τὸ σχόλιο, ποῦ εἶναι γραμμένο στὸ περιθώριο 'Ο ἐξωτικὸς ἐστὶν ὁ ἐπέκεινα ὧν τοῦ ἔκτου βαθμοῦ. 20,1 γυναῖκα : γυναῖκα. 23,1 ἀτεξουσίας : ὑπεξουσίας. 24,1 'Εάν ἐν συνεστῶτι : 'Εάν συνεστῶτι. 24,4 νικᾷ : νικᾷ τόν. 24,6 τοῖο : τοῦτον. 26,1 χρημάτων : πραγμάτων. 26 Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν τὰ ἀναφερόμενα στὸ σχόλιο c στὴ σελ. 545, 'Η προῖξ ... πάπιος.

30,3 φησίν : οὕτω φησίν. 33 Ἡ παράγραφος αὐτὴ δὲν ὑπάρχει. 35,2 ἡ γυνὴ ἀκίνητον : ἀκίνητον ἢ γυνή. 38,1 προῖξ : ἡ προῖξ, προγενεστέρων : προτέρων. 40 Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν τὰ ἀναφερόμενα στὸ σχόλιο q στὴ σελ. 551, Σημείωσαι δὲ ὅτι . . . ὑποβόλον, ὅπου 5 τοῦ γάμου : τῶν γάμων. 41, 1 Πατὴρ : Ὁ πατὴρ. 41,1 ἐξ αὐτῶν : ἐξ ἐαυτῶν. 44 Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν τὰ ἀναφερόμενα στὸ σχόλιο u στὴ σελ. 552, Τοῦτο δὲ μόνον . . . εἰς δευτέρους γάμους. 46,6 κινεῖσθω : κινεῖσθαι. 46,7 ἐπικτήσῃται : ἐπὶ κτήσεως, καταβάλλῃ : καταβάλλει. 46,8 γινέσθω : γενέσθω. 46,10 Οἱ λέξεις ἡ μετρούμενα δὲν ὑπάρχουν. 52, 5 παρὰσχοι : παρὰσχη.

Τίτλος ια'

1,1 ἀπολλυούση : ἀπολυούση. Οἱ παράγραφοι 4 καὶ 7 δὲν ὑπάρχουν. 8,2 διαπεπραμένον : διαπεπραγμένον. 13,8 δικαστηρίον : δικαστοῦ. Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν οἱ φράσεις Καὶ εἰκότως . . . μόνῃ σβέννυται ποῦ ἀνήκουν στὴν παράγραφο 18,2. Κατόπιν ἡ σειρὰ τοῦ καίμενου εἶναι ἡ ἐξῆς : παράγραφοι 17, 16, 18, 19, σχόλιο r στὴ σελ. 564, Μὴ δόξης . . . βοθηταί, παράγραφοι 21, 14 καὶ 20. Μεταξὺ τῶν παραγράφων 16 καὶ 18 ὑπάρχει ἡ παρατήρηση Ἐπὶ τῶν διὰ τοὺς γάμους δεδομένων πραγμάτων οὐ τρακταῖζεται κατὰ τοὺς νόμους ἀπαίτησις. 15 Ἡ παράγραφος αὐτὴ δὲν ὑπάρχει. 16,1 τῷ νύμφῃ ἢ τῇ θυγατρὶ : νύμφῃ ἢ θυγατρὶ. Στὸ σχόλιο r, 6 ἡλικίας : τῆς ἡλικίας.

Τίτλος ιγ'

1,3 ταύτη : ταύτης. 1,6 ἄλλο τι καὶ ἀσθενέστερον : ἀλλ' ὅτι καὶ ἀσθενέστερον. 1,11 ἀφίσωσι : ἀφίσουσι. 3 Ἡ παράγραφος αὐτὴ δὲν ὑπάρχει. 4,1 πρὸ τοῦ ἀνδρὸς τελευτησάσης : τελευτησάσης πρὸ τοῦ ἀνδρὸς. 4,4 u : ὑπερπυρ. 5,6 διασπάση : διασπάσει. 5,8 ἡ στέρησις : ὑστέρησις.

Τίτλος ιε'

1,3 περιελθεῖν τινος : περιελθεῖν ἡμᾶς. 2,10 ζημιονμένω : ζημιονμένη. 7 Ἡ παράγραφος αὐτὴ εἶναι γραμμένη μὲ κόκκινα γράμματα στὸ περιθώριο. 11,4 ἐπιλέξῃται : ἐπιλέξεται. 13,31 τοῦτο : τούτοις. 14,7 δι' αὐτοῦ : δι' ἐαυτοῦ. 14,11 Ἡ φράση [τὴν κατὰ τῆς γυναικὸς ἐπιβουλήν] δὲν ὑπάρχει. 14,17 Ἡ φράση [ἐκ πάσης τῆς οὐσίας τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς καὶ] δὲν ὑπάρχει. 14,19 ἔχοι : ἔχει. 14,20 Ἡ φράση [τῆς περιτενουσῆς . . . προγάμου δωρεᾶς] δὲν ὑπάρχει. 14,29 Μετὰ τὴν λέξιν κατηγορία ἀκολουθοῦν τὰ ἀναφερόμενα στὸ σχόλιο w στὴ σελ. 584, Ὁ δὲ ν' κανὼν . . . ὑπὸ γυναικός, ὅπου 1 ν' κανὼν : θ' κανὼν. 14 Ἡ λέξις τούτου δὲν ὑπάρχει. 15 Τὸ ι (τι) δὲν ὑπάρχει. 15 Ἡ παράγραφος αὐτὴ δὲν ὑπάρχει. 16,1 φοιδεράτοι : φυδεράτοι, οἱ λέξεις [ἦγον ὑπόσπονδοι] δὲν ὑπάρχουν. 16,4 Ἡ φράση [ἦγον ἐν δημοτελεῖ κατασκευάσματι] εἶναι γραμμένη στὸ περιθώριο. 16, 10 ληγάτους : ληγαταίους. 16,14 τετελεύτηκεν αὐτῆς : αὐτῆς τετελεύτηκεν. 16,16 ἐκλάβῃ : ἐκλάβοι.

BIBAION E'

Τίτλος α'

9 Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν τὰ ἀναφερόμενα στὸ σχόλιο i στὴ σελ. 592, Τοῦτο δὲ γίνεται . . . τὴν διαθήκην. 12 Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν τὰ ἀναφερόμενα στὸ σχόλιο m στὴ σελ. 594, Λέγομεν δὲ . . . ἰσχνὴν ἔχει, ὅπου 1 περὶ κωφοῦ : περὶ κωφοῦ καὶ ἀλάλου κωφονομένου. 4 πάλιν φαιμέν : πάλιν ἐκείνον φαιμέν. 15 Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν τὰ ἀναφερόμενα στὸ σχόλιο r στὴ σελ. 594, Ὡς γὰρ τῶν οἰκείων . . . καὶ οὕτω διατίθεται, ὅπου 6 διορίσατο : διορίσατο. 8 γενομένη : γενομένη διαθήκη. 17 Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν τὰ ἀναφερόμενα στὸ σχόλιο q στὴ σελ. 595, Ὁ δὲ φασί . . . τελευτήσῃ, ὅπου 1 Ὁ δὲ φασί : Ὁ φασί. 3 ἐν αὐτοῖς : παρ' αὐτοῖς. 5 ἐλθεῖν πολιτεῖαν : πολιτεῖαν ἐπαυελθεῖν. 8 ὑποστρέψῃ : ὑποστρέψει. 9 ἐκ τῆς τοιαύτης αἰχμαλωσίας : ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας. 11 τελευτήσῃ : τελευτήσει. 21 Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν τὰ ἀναφερόμενα στὸ σχόλιο u στὴ σελ. 596, Ὡς οἶκεν ὁ νόμος . . . βεβαιοῦν. 22,2 Ἡ λέξις ἐξείναι δὲν ὑπάρχει. 25 Τὸ σχόλιο z στὴ σελ. 596 ὑπάρχει ὡς ἐξῆς:

Περὶ μυστικῆς ὡς ἔοικε ταῦτα διαθήκης φησί. 25,9 Ἡ φράση καὶ τὰ τούτων ἐγγραφέτω γνωρίσματα δὲν ὑπάρχει. 25,11 Εἰ μέντοι γε : Εἰ μὴ τοί γε. 25,13 φιδεϊκόμισσα : φειδικόμισσα. 26 Τὰ δύο σχόλια τοῦ b στῆ σελ. 598 εἶναι γραμμένα στὸ περιθώριο, ὅπου σχόλ. I, 3 χρόνος : καιρός. 26,1 μέντοι : μένη. 26,3 ὦγε : ὥς γε. 26,6 αὐτὸ τοῦτο : αὐτῷ τοῦτο. 26,10 ἐν ἀγράφῳ : ἐγγράφῳ. 27 Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθεῖ ἡ παράγραφος 39. 28 Ἡ παράγραφος αὐτὴ δὲν ὑπάρχει. 29,5 διατιθεμένον : διαθεμένον. 29,7 πρὸς τὴν τοῦ διατιθεμένον : πρὸς τὴν αὐτοῦ. 30,1 ἑαυτὸν : ἑαυτῷ. 30,5 προανέτρεφεν : προανατρέφει. 32 Ἡ παράγραφος αὐτὴ δὲν ὑπάρχει. 33,2 λεχθέντες : ἐλεγχθέντες. 35,1 διατιθέμενος : διαθέμενος, μὴ βούληται : μὴ βούλοιο. 35,2 εἰληθείσαν : ἢ λυθείσαν. 35,5 σημειώσεται : σημείωσε. 40 Ἡ παράγραφος αὐτὴ δὲν ὑπάρχει. 45,1 τὸ λοιπὸν : λοιπὸν. 45,2 ποιοῖτο : ποιεῖτο, φυλάττει : φυλάττει. 45,4 πάντως : πάντα. 45,6 τῆς οὐσίας : οὐσίας. 45,10 δωρεὰν ποιεῖ : ποιεῖ δωρεάν.

Τίτλος β'

3,4 αὐτῶν τι : ἑαυτῶν τι. 4,1 Ἡ λέξις [εἰσιν] δὲν ὑπάρχει. 4,2 καστρένσια : καστρέσια. 4,3 ἐστίν : εἰσιν. 4,6 τοῖς παισί : τοῦ παιδίου.

Τίτλος γ'

2,4 ἐτέχθησαν : ἐτάχθησαν. 3,1 Ἡ λέξις ἀδιάθετος δὲν ὑπάρχει. 7,3 διάθωνται : διάθονται. 7,8 Οἱ λέξεις [τὸ τρίτον] δὲν ὑπάρχει. 8,3 Ἡ λέξις νόμιμοι δὲν ὑπάρχει.

Τίτλος δ'

1 Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθεῖ ἡ παράγραφος 4. 3, 2 τὴν μοναστήν : τὸν μοναστήν. 3,3 Ἡ λέξις τι δὲν ὑπάρχει. 3,6 διπλῇ : διχῇ, τέμνεσθαι : νέμεσθαι. 5 Ἡ παράγραφος αὐτὴ δὲν ὑπάρχει.

Τίτλος ε'

1 Ἀντίστοιχα στὸ περιθώριο ὑπάρχει ἡ φράση Περὶ τῆς καθόλου ὀνηνυμένης διαθήκης ὅτι κατὰ ἑξ τρόπους ὀγγννται. 1,5 διαθεμένον : διατιθεμένον. 1,9 ἐκτρώση : ἐκτρώσει. 2,3 διαγορεύη : διαγορεύει. 2,5 ὅταν : ὅταν τις. 5,2 γένηται γένοιται. 9,1 δεῖ : οὐ δεῖ.

Τίτλος στ'

2 Ἡ παράγραφος αὐτὴ εὐρίσκεται μετὰ τὴν παράγραφο 3. 5,2 διατιθεμένον : διαθεμένον. 7 Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν τὰ ἑξῆς: Ἰστέον ὅτι τὴν ὅλην περιουσίαν οἱ νόμοι ὥς ἐν συντόμῳ καὶ σαφεῖ ὑποδείγματι, δώδεκα οὐγγίας τυγχάνειν λέγουσιν. Ἐξ ὧν ἕξεστιν παντὶ τῷ κληρονόμῳ ἔχοντι, ἤρουν ἢ κατιόντα πρόσωπα ἢ ἀνιόντα δίδοναι, ὅθεν ἂν βούλοιο τὰς ὀκτὼ οὐγγίας, ἥτοι τὸ διμῶρον τῆς ὅλης αὐτοῦ περιουσίας. Τῶν λοιπῶν τεσσάρων οὐγγιῶν, ἥτοι τοῦ τρίτου τῆς ὅλης περιουσίας φυλαττομένον τοῖς κληρονόμοις. Οὐ γὰρ ἄδεια δίδεται παρὰ τῶν νόμων τοῖς ἔχουσι κληρονόμους ἀποστρεφῆν αὐτοὺς γενομένης διαθήκης τοῦ τρίτου τοῖς αὐτῶν περιουσίας. Κληρονόμους δὲ νόει, ἐπὶ μὲν τῶν κατιόντων, παῖδας καὶ ἐκγόνους καὶ ἀπεκγόνους καὶ κατωτέρω εἰ δυνατόν· ἐπὶ δὲ τῶν ἀνιόντων πατέρας καὶ πάππους καὶ ἐπιπάππους. Τοῖς γὰρ ἐκ πλαγίου συγγενέσιν οὐδὲν οὐδαμῶς ἀπὸ διαθήκης ὀφείλεται. Ἀνάκειται δὲ ἡ ὑπὲρ τῶν τοιούτων συγγενῶν ἐξουσία, ὡς ὑπὲρ ἀλλοτρίων, εἰς τὴν τοῦ τεθνηξαμένου προαίρεσιν. Μὴ ἐθελόντων γὰρ τούτων οὐδὲν τὸ παράπαν αὐτοῖς δίδεται παρὰ τῶν νόμων, εἰ καὶ ἅπαντα ἡ περιουσία ἐνδιαθήκως πρὸς ἀλλότρια δοθῇ πρόσωπα ἀνημονεύτων ἐν διαθήκῃ πάντῃ τῶν ἐκ πλαγίου καταλειφθέντων. Ἐξ ἀδιαθέτου δὲ καὶ μόνοι εἰς τὴν διαθήκην εἰσάγονται κατιόντων ἢ ἀνιόντων μὴ ὑπόντων ὡς προειρήκαμεν. Στὸ περιθώριο ἀντίστοιχα ὑπάρχει ἡ φράση Περὶ κληρονόμων ἀνιόντων, κατιόντων καὶ ἐκ πλαγίου.

Τίτλος ζ'

3,1 ἐν διαθήκῃ : διαθήκης. 3,9 μετάθεσις : κατάθεσις.

Τίτλος η'

2,6 κληρονομεῖ : κληρονομῇ. 3,2 ἐκάστῳ : ἐκάστω. 4,2 γράφῃ : γράφει. 7 Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν τὰ ἑξῆς: Ἐν ἡμέρᾳ ιε' ἰνδικτ' δ' ἔτους

στ'δ' ἐξητήθη, εἰ χρὴ λαμβάνειν μάμμην ἢ πάππον κατὰ τὸ ψήφισμα τοῦ αὐοδή-
μου Πατριάρχου Ἀθανασίου τὸ τρίτον τῆς περιουσίας τοῦ τεθνεώτος ἀδελφῶν
περιόντων τῷ τεθνηκότι καὶ πατρός ἢ μητρός. Καὶ διεκρίθη ἵνα τότε λαμβάνειν
τὸ τρίτον ὁ πάππος ἢ ἡ μάμμη, ὅτε ζῶντος πατρός ἢ μητρός οὐκ ἔχει ὁ τεθνηκώς
ἀδελφούς ἢ ἀδελφόπαιδας ἢ ὅτε ἀδελφοὶ μὲν ἢ ἀδελφόπαιδες ζῶσι, πατὴρ δὲ ἢ μή-
τηρ οὐ περιέστιν. Εἰ γὰρ ἐν τοῖς ζώσιν ἐστὶ πατὴρ ἢ μήτηρ καὶ ἀδελφοὶ ἢ ἀδελ-
φόπαιδες τῷ τεθνηκότι περιεῖναι οὐκέτι λήγεται πάππος ἢ μάμμη τὸ ζητούμενον
τρίτον. **9,1** Ἀθανάσιον : Ἀθανασίου τοῦ Πατριάρχου, φησὶν : οὕτω φησὶν. **9,4**
μητρῴα : μητρικά. **11** Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτῇ ἀκολουθοῦν τὰ ἀναφερόμενα στὸ
σχόλιο οὐ στὴ σελ. 628, "Ὅπερ συμβαίνει . . . κληρονομοῦσιν, ὅπου 4 τελευτήσῃ :
τελευτήσῃ. Μετὰ τὸ σχόλιο αὐτὸ ἀκολουθοῦν οἱ παράγραφοι **15 - 17. 12,3** πλήν :
πλήν δέ. **14** Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτῇ ἀκολουθοῦν τὰ ἐξῆς : Σημειῶσαι, ὅτι ἐν
τῇ Θεσσαλονίκῃ ἐτελευτήσῃ τις ἀδιάθετος καὶ εἶχε θεῖον, ἀδελφὸν ὄντα τῆς μη-
τρός, ἀμφιθαλῆ καὶ ἕτερον θεῖον ἀδελφὸν ὄντα τοῦ πατρός ἑτεροθαλῆ ἄλλον δὲ
τινὰ προσεχῆ κληρονόμον ὁ τελευτήσας οὐκ εἶχεν. Ἀμφιβολίας οὖν ἀναφρείσῃς
ἐχοῖ κληθῆναι ἐπ' ἴσης τοὺς δύο τοιούτους θεῖους κληρονομίας τοῦ τελευτήσαντος
ἀνεψιῷ περιουσίας. Ἐξητήθη τοῦτο ἐν τῇ Μεγάλῃ Συνόδῳ τῆς Κωνσταντινουπό-
λεως κατὰ μῆνα Ἰανουάριον τοῦ γ' ἰνδικτ. τοῦ στω' ἔτους. Καὶ ἀπεφάνθη ἐκεῖθεν,
ἵνα προτιμῶνται οἱ ἀμφιθαλεῖς θεῖοι μηδὲν τι λαμβανόντων τῶν ἑτεροθαλῶν κα-
θάπερ καὶ ἐπὶ τῶν ἀδελφῶν, ἀμφιθαλῶν ὄντων καὶ ἑτεροθαλῶν προτιμῶνται οἱ
ἀμφιθαλεῖς ἀδελφοί. Ὁ γὰρ νόμος οὗτος ἔγγιστα καλεῖ πρὸς κληρονομίαν. Ἐγγιστα
δὲ τοῦ γένους καὶ μᾶλλον ἀρμόζων πρὸς κληρονομίαν τοῦ ἑτεροθαλοῦς ὁ ἀμφιθαλὴς
ἅτε δυσὶν ἀρχαῖς καὶ χερσὶν οἶον τοῦ γένους δραττόμενος ἐκείνον, τοῦ ἑτεροθα-
λοῦς λέγω, δραττομένου μᾶ. **17,4** τὴν ἐκ τοῦ νόμου : τὴν τοῦ νόμου. **28,12** ἄλλως
μὲν διῆγε : ἄλλως διῆγε μὲν. **31,10** οὖν : γοῦν. **31,11** κάκεινο : κάκεινοι. **31,18**
Ἡ φράση ἢ προῖκα . . . κληρονομίαν δὲν ὑπάρχει. **31,19** ποιήσῃ : ποιήσει. **38**
κληρονόμοι : κληρονόμος. **41,1** διέλη : διέλη. **43,4** γοῦν : οὖν, σὺ ὁ πρότερος
γῆνῃ : σὺ ὁ Πέτρος γίνου. **43,5** ἐγγραφεῖς : ἐγγραφῆς. **44, 4** Οἱ φράσεις Καὶ γὰρ
ὁ νόμος . . . τυγχάνη δὲν ὑπάρχουν. **48,2** μετ' ἐλευθερίας : περὶ ἐλευθερίας. **50,2**
καὶ ὁ υἱός : ζῇ ὁ υἱός. **51,9** Ἡ λέξῃ [ἄλλο] δὲν ὑπάρχει. **51,10** τοιοῦτο : τοιοῦτον.
55,1 ἐστὶν ἢ εἰς : ἐστὶν εἰς. **60,1** ἀγάγεται : ἀγάγη. **64,5** οἷα δὲν ἐστὶν : οἷα ἐστὶν.
66,3 Ἡ λέξῃ [αὐτοῖς] δὲν ὑπάρχει. **66,4** καταλιμπάνεσθαι : καταλιμπάνειν. **66**
Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτῇ ἀκολουθοῦν τὰ ἀναφερόμενα στὸ σχόλιο κ στὴ σελ.
648, Τὸ ἐκ πορνείας . . . λέγεται σκότιος, ὅπου 7 τὸ φύσει : τὴν φύσιν, καὶ ἀντίστοι-
χα στὸ περιθώριον ὑπάρχει ἡ φράση Τοῦτο ἐναντίον ἐστὶ τῷ νομίμῳ. Μετὰ τὸ σχόλιο
αὐτὸ ἀκολουθοῦν τὰ ἐξῆς : Δηπόρηται, ὅτι εἰ ἔξεστι τῷ πατρὶ μετὰ τὸ καταλι-
πεῖν τοῖς γνησίοις παισὶ τὸ νόμιμον μέρος ἐκ τῆς περιουσίας αὐτοῦ, τὸ λοιπὸν κα-
ταλιμπάνειν ἐνθα βούλεται. Ἀρα γνησίους ἔχων παῖδας καὶ φυσικοὺς πατὴρ, μετὰ
τὸ καταλιπεῖν τοῖς γνησίοις τὸ τρίτον ὑποκεῖσθαι τοῦ βίου αὐτοῦ· εἴπερ δηλονότι
μὴ πλειόνων ὦσιν οἱ παῖδες ἢ τρίτον οὐχ ἔξει ἄδειαν τὸ λοιπὸν διμοῖρον καταλεῖψαι
τοῖς φυσικοῖς· Καὶ διεγνώσθη, ὅτι παίδων ὄντων γνησίων οὐ συγχωρεῖται τῷ πα-
τρὶ δωρεῖσθαι ἢ ληγατεῦναι τοῖς φυσικοῖς σὺν τῇ μητρὶ αὐτῶν περατέρω μιᾶς οὐγ-
ρίας, καθὰ καὶ ὁ νόμος διαγορεῖται τῶν τριῶν. **68,5** ἔχη : ἔχει. **74,1** τὰ σωτηριώδη :
τῷ σωτηριώδη. **75,2** ἐπέιτονγε διαθήκης : ἐπέιτονγε καὶ διαθήκης. **76,2** ἀμνημο-
νευθεῖς : μὴ μνημονευθεῖς. **78,2** καὶ μὴ παῖδας : καὶ παῖδας. **79,2** Ἡ φράση εἰ
δὲ ἔφηβος γενόμενος τελευτήσῃ δὲν ὑπάρχει. **80,3** ἐν τῇ τελευτῇ : ἐν τελευτῇ.
81,2 λάβη : λάβοι. **81,14** καταλίποι : καταλείποι. **81,17** τούτων : τούτου. **81,23**
Ἡ φράση Τοῦτο δὲ . . . τὴν γ' νεαράν δὲν ὑπάρχει. **82,1** φησὶν : οὕτω φησὶν.
85,3 γεγραμμένω : συγγεγραμμένω. **85,12** παρὰ τοῦ πατρός : παρὰ πατρός.
Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτῇ ἀκολουθοῦν τὰ ἐξῆς : Ἡ διὰ τῆς θέσεως ἡγῶν θετῆς
σχέσεως προσγινομένη συγγένεια, ἀπόλλυται τῇ αὐτεξουσιότητι· καὶ ἡ ἐπὶ τῇ
τοιαύτῃ συγγενείᾳ κληρονομία συναπόλλυται. **86** Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτῇ ἀ-
κολουθοῦν τὰ ἀναφερόμενα στὸ σχόλιο ι στὴ σελ. 656, Τοῦτο τὸ κεφάλαιον . . .
ἀνηρημένη, ὅπου 19 μέρος : κέρδος. 24 ἐαυταῖς : ἐαυτοῖς. 25 εἰς ταῦτο·εἰς ταύτην.
87,8 ποιήσῃ : ποιήσει. **87,17** μίαν μοῖραν μόνην : μίαν μόνην μοῖραν. **88,10** ἂν
βουληθεῖεν : βουληθεῖεν. **89,8** Οἱ φράσεις Εἰ δὲ γαμετάς . . . βουλόμεθα δὲν ὑ-
πάρχουν. Στὸ περιθώριον τῆς σελ. 174 τοῦ κώδικος, ὅπου καὶ οἱ παράγραφοι 88 καὶ

89, ἐπάνω ὑπάρχουν τὰ ἐξῆς : Τὰς εἰς δεῦτερον γάμον οὐκ ἐρχομένας γυναῖκας προτιμήσεως ἀξίας εἶναι παρὰ τῶν δευτερογαμουσῶν προστάττομεν. **94,14** διανεμηθήσεται : διανεμηθήσονται . **95** ΝΕΑΡΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ : Νεαρά τοῦ κυρ-᾽Αθανασίου τοῦ Πατριάρχου.

Τίτλος θ'

1,2 ἐκάστῳ : ἕκαστος. **1,3**, ὄν : ὡς. **3** Μετὰ τὴν παράγραφον αὐτὴ ἀκολουθοῦν τὰ ἀναφερόμενα στὸ σχόλιο c στῇ σελ. 664, Τοῦτο τοιοῦτόν ἐστιν . . . φυλάττεται, ὅπου 9 τὸ γ' αἰεί : αἰεὶ τὸ τρίτον. **5** Ἡ παράγραφος αὐτὴ δὲν ὑπάρχει. **7,2** λάβοι : λάβει. **7,5** διαλύσεται : διαλύσεται. **7,7** ἔλαττον ἡρμοιτέ μοι : ἔλαττον μοι ἡρμोजे. **10,1** ἀναγκαῖως : ἀναγκαῖος. **11** Ἀντίστοιχα στὸ περιθώριο ὑπάρχει ἡ φράση : Ἰουστινιανὸς διάταξις. **12,1** Ἐν δὲ τῷ : Εἰ δὲ τῷ, διὰ τοὺς νόμους, : διὰ τοὺς νόμους. **16** Μετὰ τὴν παράγραφον αὐτὴ ἀκολουθοῦν τὰ ἀναφερόμενα στὸ σχόλιο u στῇ σελ. 670, Τοῦτον τὸν νόμον . . . θανάτου αὐτοῦ, ὅπου 5 ἑτέρους δυοὶ παισὶ : ὑστέροις παισὶ δυοί, κληρον : κληρούς. 8 συμβάλλη : συμβάλλει. 11 προεμφωρηθεῖσαν : προεμφωρηθείσαν. 26 τελευτήσαντι : τελευτῶντι. **17,24** ἐκ τῆσδε : ἐκ τῶνδε. **18** Ἀντίστοιχα στὸ περιθώριο ὑπάρχει ἡ φράση Περί ὑπεξουσιῶν μοι δοκεῖ ταῦτα φάσκεν. **19,1** τεκνοποιήσας : τεκνογονίας ποιήσας. **21,2** ποιοῦτο : ποιῶ. **21,8** καὶ αὐτό : καὶ αὐτῷ. **22,5** ἐγγόνους : ἐκγόνους, προεγγόνους : προεκγόνους. **22,7** τούτων : τούτου. **23** Μετὰ τὴν παράγραφον αὐτὴ ἀκολουθοῦν τὰ ἐξῆς : Ἐν τῷ νθ' βι. τί. α' κεφ. ι' φησί. Λαπάνη ταφῆς ἐστὶ, ἥς ἐκτός οὐδ' δυνατὸν γενέσθαι ταφὴν· οἷον τῇ περὶ τὴν ἐκκομιδὴν καὶ τὸ τίμημα τοῦ τόπου καὶ τὸ ἀγαγεῖν τὸ λείψανον ἀπὸ ξένης καὶ τὸ περὶ τὴν φυλακὴν τοῦ σώματος καὶ τὴν ἔνδυσιν καὶ σορὸν καὶ τὸ παραθέσθαι αὐτό. Ὅτε δὲ κόσμια, οὔτε τὶ τοιούτων δεῖ συνθάπτειν, ὅπερ οἱ ἀπλούστεροι ποιοῦσιν. Ὅμοιος φησὶ ἐν τῷ νθ' κεφ. τί α' τοῦ τοιούτου βι . . . Λαπαρήματά φησι καὶ τὰ μῦθα καὶ ἡ τιμὴ τοῦ τόπου καὶ τὸ τέλος καὶ ἡ σορὸς καὶ ἡ στολὴ καὶ εἰ τι διὰ τὸ σῶμα πρὸ τοῦ ταφῆναι δαπανηθῇ. **26,2** κατέχεται : παρακατέχεται : **29,2** καταλείψη : καταλείψει. **30,3** αἰτία : αἰτίαν.

Τίτλος ι'

1,A8 ὕβριν αὐτοῖς : αὐτοῖς ὕβριν. **1,A11** φαρμακός : ὡς φαρμακός. **1,B1** ὁ νῖδς συμμίξη ἐναντόν : ὁ νῖδς αὐτῶν συμμίζει. **1,B4** ζημίας ὑπομείναι : ὑπομείναι ζημίας, παρασκευάση : παρασκευάσει. **1,C12** ἐγκαταλέξη : ἐγκαταλέξει. **1,D3** συναρέση : συναρέσει. **1,D4** ἐπιλέξη : ἐπιλέξει. **1,D24** ἀναξίων : τῶν ἀξίων. **1,E9** αὐτῶν : αὐτοῦ. **1,F4** τελευτήση : τελευτήσει. **1,F11** μὴ ἐν ἄλλαις : μὴ ἐν ἄλλοις. **1,G4** ἀμελήση : ἀμελήσει. **1,G8** μὴ ἔχοι : μὴ ἔχει. **1,H5** Μετὰ τίς λέξεις τὰς ἀγίας ἐπὶ συνόδους ἡ σειρά τῶν λέξεων εἶναι ἡ ἐξῆς : τὴν ἐν Νικαίᾳ πρώτην, τὴν ἐν Ἐφέσσῳ πρώτην, τὴν ἐν Χαλκιδόνι, τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει δευτέραν· ὡσαύτως τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει τρίτην καὶ τὴν ἐν Νικαίᾳ δευτέραν. **1,I7** περὶ τούτους : περὶ τούτου. **1,I10** τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας : τῆς ἐκκλησίας τῆς καθολικῆς. **1,K7** ἀναστρέφωσι : ἀναστρέφουσιν. **1,K9** ἀποδίδοται : ἀποδίδονται. **1,M4** τελευτήση : τελευτήσει. **1,N3** ἀνῆκει : πάλιν ἦκειν. **1,N9** Ἡ λέξη τινὰς δὲν ὑπάρχει. **2,B4** Στὴ λέξη πούβλικον ἀναφέρεται ἡ φράση δεδημοσιευμένον καὶ πρόδηλον, πού εἶναι γραμμένη στὸ περιθώριο ἀντίστοιχα. **2,C8** Ἡ φράση ἡ περὶ τῶν ἐξωτικῶν γραφομένων δὲν ὑπάρχει. **2,D10** καὶ ἐλευθεριῶν : ἐλευθεριῶν. **3,6** παρὰ τῶν κληρονόμων ἀποκληροῦσθαι : παρὰ τῶν νόμων ἀποκληροῦσθαι. **4,2** καρῆναι : ἀποκαρῆναι, εἰς μοναχοὺς : μοναχοὺς. **5,1** γενόμενος ἀχάριστος : ἀχάριστος γενόμενος. **5,2** τῶν ἀδελφῶν : τοῦ ἀδελφοῦ. **8,2** διεκδικεῖ : διεκδικῇ.

Τίτλος ια'

3 Μετὰ τὴν παράγραφον αὐτὴ ἀκολουθοῦν τὰ ἐξῆς : Ἐκ τοῦ μικροῦ κατὰ στοιχεῖον : Ἐὰν ὁ διαθέμενος εἴπῃ τρέφεσθαι τὸν ἄνηβον ἕως ἑφηβος γένηται, ἕως ἡ' χρόνων ὁ ἄνηρ γένηται καὶ ἕως ἡδὴ ἡ γυνή, ὀφείλουσι τρέφεσθαι ἐκ τῶν πραγμάτων τοῦ διαθεμένου. Εἰ δὲ ἀπροσδιορίστως εἴποι ὁ διαθέμενος διατρέφεσθαι, ἐκ τῶν αὐτῶν πραγμάτων τινὰς καὶ οὐ δηλώσει ἕως πόσου καιροῦ, δεῖ τοὺς τοιοῦτους ἕως οὐ ζῶσιν ἀπολαμβάνειν ἐκ τῶν τοῦ διατιθεμένου πραγμάτων τὰς διατροφάς. **4** Μετὰ τὴν παράγραφον αὐτὴ ἀκολουθοῦν τὰ ἐξῆς : Ἦγουν τὰ μετὰ δισταγμοῦ καὶ προσ-

διορισμοῦ τινος ἐώμενα· οἷον λεγατεύω τῷ δέινῳ τόδε, ἀλλὰ ἐὰν καὶ αὐτὸς ποιήσῃ τόδε, ἢ ἀλλὰ ὅταν γένηται τόδε, ἢ ὅταν παρέλθῃ τοσοῦτος καιρὸς. **6,2** ληγατάριος : λεγάτωρ, βοῦν : γοῦν. **6,3** αὐτόν:αὐτό. **11,1** διαθεμένου : διατιθεμένου. **13,1** Ἀνθρώπου μὲν : Ἀνθρώπων. **14,2** δείξης : δείξεις. **19,4** οὐ δύναται : οὐ δυνάμεθα. **22,1** κινητῶν : κοινῶν. **31,1** ἀγωγῆς : διαγωγῆς. **35,3** περιέχονται : περιέχεται. **35,4** αὐτόν : αὐτῶν. **38,2** Ἡ φράση εἰ δὲ οὕτω ληγατεύσω ἀγρόν καὶ τὸν ἐξοπλισμὸν δὲν ὑπάρχει. **39,2** συλλεγῆναι : συλλεχθῆναι. **40,1** βόας δύο : βόας. **41,3** ὡ : νομίσματα δέκα. **45,3** ὅστις : ὅτις.

Τίτλος ιβ'

1 Ἡ παράγραφος αὕτῃ εὐρίσκεται μετὰ τὴν παράγραφο **3**, καὶ κατόπιν ἀκολουθοῦν τὰ ἐξῆς : Ὁ κουράτωρ τῆς γαστροῦς λέγεται ὁ διδόμενος ποιεῖν ἀκριβείαν περὶ τοῦ ἐγγυσηνομένου κληρονόμου καὶ μέλλοντος γεννᾶσθαι· καὶ ἕτερος κουράτωρ πραγμάτων ὁφφανικῶν καὶ προκουράτωρ ὁ πάντων ὑπερέχων τῶν τοῦ ὁφφανοῦ καὶ λογαριάζων καὶ ἀναγραφόμενος· κουράτωρ δὲ καὶ προκουράτωρ τοῦ βασιλείως, ὁ γενικός καὶ ὁ σακελάριος. Λέγεται προκουράτωρ καὶ ὁ διοικῶν πράγματα ἀλλότρια καὶ ἐντολὴν τοῦ δεσπότητος ἢ παρόντος ἢ δι' ἐπιστολῆς ἢ δι' ἀγγέλου καὶ ἢ πάντων τῶν πραγμάτων ἢ ἐνός καὶ ὁ ἐνταλθεὶς ἀπαγαγεῖν πρᾶγμα ἢ ἐπιστολὴν ἢ ἀγγελίαν. **2** Ἡ παράγραφος αὕτῃ ἀκολουθεῖ μετὰ τὸ προηγούμενον σχόλιο. **3,2** ἀφῆσαν· ἀφίσουσιν. **3,3** ἐπιστήσωσι : ἐπιστήσουσι. **3,4** λεγίτιμος : λεγέτιμος. **3,13** ἐξετάση : ἐξετάσει, στέρξῃ : στέρξει. **7** Μετὰ τὴν παράγραφο αὕτῃ ἀκολουθοῦν τὰ ἀναφερόμενα στὸ σχόλιο ε στὴ σελ. 710, Τοῦτο τὸ κεφάλαιον οὕτως ὁ Βέστης . . . τὰ ἐνδέοντα, ὅπου 3 ὁφφανοὺς : ὁφφανῆν. 5 μὴ παραπέμπεσθαι μετὰ τὸν τοῦ ἐπιτρόπου θάνατον εἰς κληρονόμους : εἰς κληρονόμους μὴ παραπέμπεσθαι μετὰ τὸν τοῦ ἐπιτρόπου θάνατον. **10** εἰ περίεστιν : ὑπερίεστιν. **8** Μετὰ τὴν παράγραφο αὕτῃ ἀκολουθοῦν τὰ ἀναφερόμενα στὸ σχόλιο ι στὴ σελ. 710, Τοῦτο τὸ κεφάλαιον οὕτως ἡρμήνευσεν . . . ἢ ἐπιτροπήν, ὅπου 1 ἡρμήνευσεν ὁ Μάγιστρος : ὁ Μάγιστρος ἡρμήνευσεν. **10** διδάξῃ : διδάξει. **18** Ἡ φράση οἷον τῷ ἀνήβω δίδοται δὲν ὑπάρχει. **21** ἐπιτροπή : ἐπιτροπος. **26** προσταγῶσιν : προσταχθῶσιν. **13,2** Ἡ φράση ἢ ἐξ αἰτήσεως . . . τοῦ ἀνήβου εἶναι γραμμένη στὸ περιθώριον μὲ σῆμα ὅτι πρέπει νὰ τεθῇ μετὰ τὰ δίδοται **13,3** Ἡ λέξῃ κουράτωρ δὲν ὑπάρχει. **14** Ἡ παράγραφος αὕτῃ εὐρίσκεται μετὰ τὴν παράγραφο **15**. **14,2** ἔστι δὲ ποτε : ἔστι δ' ὅτε. **18** Ἡ παράγραφος αὕτῃ δὲν ὑπάρχει. **22** Μετὰ τὴν παράγραφο αὕτῃ ἀκολουθοῦν τὰ ἀναφερόμενα στὸ σχόλιο ιι στὴ σελ. 712, Περὶ τούτου . . . ἱερώμενον, ὅπου 3 καὶ καθαιροῦσι : καθαιροῦσι. **4** ἱερώμενον : ἱερωμένον. **23** Ἡ παράγραφος αὕτῃ δὲν ὑπάρχει. **25** Μετὰ τὴν παράγραφο αὕτῃ ἀκολουθοῦν τὰ ἀναφερόμενα στὸ σχόλιο x στὴ σελ. 714, Οἷον εἰπεῖν . . . ἐρχόμενος, ὅπου 1 οἷον εἰπεῖν : οἷον τοῦ εἰπεῖν, ἐπίσκοπος : ἐπίτροπος. **32,1** κε' : εἴκοσιν, ἐπιτροπειθεὶς : ἐπιτροπενθεὶς. **35,3** καλοῖτο : καλεῖτο. **35,5** κάκεινο : κάκεινῳ. **35,9** οἰκείων τούτῳ : οἰκείων. **37** Μετὰ τὴν παράγραφο αὕτῃ ἀκολουθοῦν τὰ ἀναφερόμενα στὸ σχόλιο h στὴ σελ. 716, Ἐξκουσατεύων . . . κουρατωρείας, ὅπου 1 Ἡ λέξῃ Ἐξκουσατεύων δὲν ὑπάρχει. **7** Οἱ λέξεις ἐπιτροπῆς τε καὶ κουρατωρείας δὲν ὑπάρχουν. **38,3** αὐτοῖς : αὐτούς. **38,5** δανείση : δανείσει. **38,6** γνωμένης : γενομένης. **38,9** πάντως : πάντα. **40,1** δανείση : δανείσει.

Τίτλος ιγ'

1,2 τοῦ τελευτήσαντος : τοῦ τελευτῶντος. **2** Ἡ παράγραφος αὕτῃ δὲν ὑπάρχει.

BIBAIION ΣΤ'

Τίτλος α'

2,1 λέοντα, λύκον : λύκον, λέοντα. **5,2** οὐ μὲν : οὐ μὴν. **5,3** δοῦλον : δούλον. **6,3** τῶν ὀφθαλμῶν : τὸν ὀφθαλμόν. **7,2** διὰ τοῦτο : διὰ τούτου.

Τίτλος β'

4,3 πάππῳ ἤγουν πατρί, ἀδελφῷ : ἤγουν πατρί, ἀδελφῷ, πάππῳ. **5,2** κατηγορήσῃ : κατηγορήσει. **6,4** καὶ αὐτὴν : καὶ αὐτῇ. **7,3** προβάλλεται : προβάλλεται. **9,2** εἰς ἐκούσαν : ἐκουσίως. Μετὰ τὴν παράγραφο αὕτῃ ἀκολουθοῦν τὰ ἀναφερόμενα

στό σχόλιο g στη σελ. 732, "Ἦγουν τῶν εἰς ἐκοῦσαν . . . ἡμαρτηκώς. 10 Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθεῖ ἡ παράγραφος 12 καὶ κατόπιν ἡ 11. 13,4 συμπαῖξαι : συμπλέξαι. 13,6 εἶρη : εἶθρο. 13,8 προστασίς : προστασίς. 13,16 συνελθόντα : συνευρεθέντα. 16,2 αὐτῷ τοῦτο : αὐτὸ τοῦτο. 17,9 ἀτελῇ : ἐντελῇ. 17,11 μετέρχεσθαι : μετέρχεται. 17 Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἡ σειρά τῶν παραγράφων εἶναι ἡ ἐξῆς: 23, 18, 19. 19 Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν τὰ ἐξῆς : Ὁ διδοὺς μετὰ οἰκείας θελήσεως καὶ γνώμης τῶν μελλόντων γίνεσθαι τὸν οἶκον αὐτοῦ ἐπὶ τῷ γενέσθαι ἐν ἐκείνῳ μοιχείᾳ ἢ φθορὰν ἄλλην ἀνδρὸς πρὸς γυναῖκα ὡς μοιχὸς τιμωρεῖται. 23,16 κατὰ νόμους : κατὰ τοὺς νόμους. 23,19 πᾶσαν τοῦ ἀνδρὸς : τοῦ ἀνδρὸς πᾶσαν. 25,2 διαπράξῃται : διαπράσσεται. 25,3 Ἡ φράση καὶ ἡ τιμὴ αὐτοῦ εἰσκομιζέσθω δημοσίῳ δὲν ὑπάρχει. 27 Ἡ παράγραφος αὐτὴ δὲν ὑπάρχει.

Τίτλος γ'

3,3 συνεφθάρησαν : προσεφθάρησαν. 5,4 γινέσθω : γενέσθω. 7 Ἡ παράγραφος αὐτὴ εἶναι γραμμένη στὸ περιθώριο. 7,1 τοιοῦτον ἀφορίζει καὶ : τοιοῦτον δὲ καὶ ἀφορίζει. 8,1 Ἡ λέξη κυροῦ δὲν ὑπάρχει. 8,4 κατὰ τοὺς νόμους : καθὰ τοῖς νόμοις. 8,5 εἰντήν : αὐτήν.

Τίτλος δ'

1,3 συμφθειρόμενοι : φθειρόμενοι. 1,4 μετριάν : μητριάν. 1,5 πατρώος : πατροῖος. 4 Τὸ [οἶ] δὲν ὑπάρχει. 5,4 συγγνωσθήσεται : συγγνωμονηθήσεται.

Τίτλος ε'

3,4 δεῖ τοῦτο : τοῦτο δεῖ. 5,2 βούληται : βούλεται. 8,1 [οὐ] κατακρίνεται : κατακρίνεται. 13 Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν τὰ ἀναφερόμενα στὸ σχόλιο η στὴ σελ. 750, Ἀπελάτης . . . κλέπτης, ὅπου 1 Ἀπελάτης : Κυρίως ἀπελάτης. 15,1 καὶ τῶν ἐν αὐτῷ : τῶν ἐν αὐτῷ. Στὴ σελ. 205 τοῦ κώδικος, ὅπου ὑπάρχει καὶ ὁ τίτλος ε', στὸ περιθώριο εἶναι γραμμένα τὰ ἐξῆς : Τοῦ μικροῦ κατὰ στοιχείον : Ἐξεστὶν ἐκ τῶν κυβευόντων κλέπτειν, εἴτε συγκυβεύει τούτοις ὁ βουλόμενος κλέπτειν, εἴτε καὶ μή. Οὐδεὶς δὲ ἄκων κυβεύειν παρὰ τινος ἀναγκάζεται. ὁ δὲ τὸν μὴ θέλοντα κυβεύειν καταναγκάζων ἀναλόγως τιμωρεῖται.

Τίτλος στ'

1,1 Οἱ λέξεις κᾶν φονεῦση δὲν ὑπάρχουν. 1,4 φονεῦση : φονεύσει. Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν τὰ ἀναφερόμενά στὸ σχόλιο c στὴ σελ. 750, Καὶ ὁ ἡ' κανὼν . . . ἡμῖνато, ὅπου 8 αἱ ἀμβλωτριδία : αἱ τὰ ἀμβλωτριδία, διδοῦσαι καὶ : διδοῦσαί τε καὶ. 14 ἀκουσίον : ἐκουσίον. 2,3 χρεῖαν ἀναγκαίαν : ἀναγκαίαν χρεῖαν. 4,6 κατὰ νόμους : κατὰ τοὺς νόμους. 4,17 βίον ὁ φονεὺς μετέλθῃ : ὁ φονεὺς βίον μετέλθοι. 4,20 τούτῳ : τοῦτο. 4,23 παντοίως : παντελῶς. 6,3 συμπράξαντας : συμπράξαντες. 6,5 Ἡ φράση μοῖραν . . . τὴν τοῦ φονεῦς δὲν ὑπάρχει. 7,1 ἵμφας : ὕμφας. 9,4 τοῦτο : τοῦτον. 9,6 ἐξοριζέτωσαν : ἐξοριζέσθωσαν. 11,2 τούτων : τούτου. 15,1 ἐν τοῖς εἰσόδοις : πρὸς τοῖς εἰσόδοις. 18 κατακρίνεται : κρίνεται. 21,6 ποιοῦντες ἔργον : ἔργον ποιοῦντες.

Τίτλος ζ'

1 Τὸ σχόλιο a στὴ σελ. 758, Τοὺς τοιούτους . . . μεγάλου Βασιλείου, ποὺ ἀναφέρεται στὴν παράγραφο αὐτὴ, ὑπάρχει στὸ περιθώριο. 1,4 Οἱ λέξεις εἴτε ξιφῶν ἢ ροπάλων εὐρίσκονται μετὰ τίς λέξεις ἀρπαγὴν ἐποιήσαντο. 5,2 Οἱ φράσεις ἐμὲν ἴδιον . . . αὐτὸ τὸ πρᾶγμα δὲν ὑπάρχουν. 10,2 ἐπιμενίανεν : ἐπιμενίανεν. 12,3 τιμωρεῖται : τιμωροῦνται. 13,1 τοῦ ἐτι ἀμφισβητησίμου : τὸν ἐτι ἀμφισβητήσιμον.

Τίτλος θ'

4,1 οὔτε ἐὰν λάβῃ, ἵνα συκοφαντήσῃ τινά : οὔτε ἐὰν λάβῃ ἵνα συκοφαντήσῃ, οὔτε ἐὰν μὴ λάβῃ, ἵνα μὴ συκοφαντήσῃ τινά. 6,2 διαρρήξει ἢ καύσει αὐτήν : διαρρήξει αὐτήν ἢ καύσει.

Τίτλος ι'

2,3 περιπέση : περιπέσει.

Τίτλος ια'

2,1 χριστιανὸν ἀνδράποδον : ἀνδράποδον χριστιανόν.

Τίτλος ιβ'

2,1 τῇ σωτηρίᾳ : τὴν σωτηρίαν. 4,2 κείμενον : κειμένον.

Τίτλος ιγ'

4,1 ἀγοράσῃ ἢ πωλήσῃ αὐτὸν ἢ δωρήσῃται : ἀγοράσῃ αὐτὸν ἢ δωρήσῃται ἢ πωλήσῃ.

Τίτλος ιδ'

1,1 μνημονεύσει : μνημονεύσει. 7 Μετὰ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἀκολουθοῦν τὰ ἐξῆς: Βλαπτικοὶ λέγονται ὅσοι κρυφίως παρεισπράξεις ποιοῦσιν· αἱ λανθάνουσαι τοὺς πολλούς, τὰ κοινὰ βλάπτουσιν. Τοῦτον γοῦν τὸν βλαπτικὸν εἰ τις ἀτιμάσει διὰ τῆς φανερώσεως τῶν πραγμάτων ὧν πράττει, οὐ καταδικάζεται. 9,2 παραχωρήσῃ : παραχωρήσει. 9,5 ἐπὶ τῇ φυλακῇ : ἐπὶ φυλακῇ 10,2 χαλάζοντες : χαλάσαντες, ἢ μὲν ἄλλως : ἢ ἄλλως. 10,3 ἐργάζονται : ἐργάζονται. 11,2 γενομένης : γινομένης. 11,7 ἐργάσῃται : ἐργάσεται. 13,1 ληγάτος : λεγατάριος, ἐφεύροι : ἐφεύρη.

Τίτλος ιε'

4,1 ἀγωγῇ : ἐπαγωγῇ. 5,1 ἀπαιτοῦντες τόκων : τόκων ἀπαιτοῦντες. Οἱ παράγραφοι 7 καὶ 8 δὲν ὑπάρχουν.

ΕΤΕΡΟΙ ΤΙΤΛΟΙ ΔΙΑΦΟΡΟΙ

Τίτλος α'

4,7 ἐν βασιλίδι : ἐν τῇ βασιλίδι. 4,9 μαγκύφι : μαγγύφι. 6,4 Οἱ λέξεις τὸν αὐτὸν δὲν ὑπάρχουν. 8,2 συγκλητικῶν : συγκλητῶν.

Τίτλος β'

2,1 ἐμποδίσῃ : ἐμποδίσαι. 2,2 μὴ πληρωθῆναι : πληρωθῆναι. 21,1 παραδρομῇ : παραδρομή. 24,1 ἐπέχει : ἔχει. 26,2 [μὴ] κωλύων : κωλύων. 32,2 βέβαιον : βίαιον. 36,1 ἀποκαταστήσαι : ἀποκαταστήναι. 40,1 νόμον : νόμῳ, δεχθέντα : λεχθέντα. Οἱ παράγραφοι 41 καὶ 42 εἶναι γραμμένες στὸ περιθώριο.

Τίτλος γ'

2,2 διὰ τοι : διὰ τι. 5 Ἡ παράγραφος αὐτὴ εὕρεται μετὰ τὴν παράγραφο 6. 5,1 ἔκγονοι : ἔγγονοι. Οἱ παράγραφοι 8-10 δὲν ὑπάρχουν. 12,2 πέμπεσθαι : πέμπεται, ἡ φράσις δοκεῖ... πίπτει δὲν ὑπάρχει. 25,1 γεννᾶσθαι δοκεῖ : γεννᾶται. 30,2 ὁμοκλήρους : ὁμοσκήρους. 34 Ἡ παράγραφος αὐτὴ δὲν ὑπάρχει. 38,1 κουνδουνέκτι : κουνδουνούκτι. Οἱ παράγραφοι 44 καὶ 45 δὲν ὑπάρχουν.

Τίτλος δ'

1,8 ἤγουν : ἦτοι. 1,9 ἀπηγορευμένην : ἀπηγορευμένον. 3,6 χειροτονηθῇ : χειροτονηθεῖ. 5,3 Ἡ λέξις ἵνα δὲν ὑπάρχει. 7,4 μοναχῶν : μοναχοῦ. 8,4 Ἡ λέξις οἰκειάν δὲν ὑπάρχει. 9,13 Ἡ λέξις ὀργόου δὲν ὑπάρχει. 10,1 πρώτην : πρότερον. 11,4 γένουτο : γένηται. 11,10 Οἱ λέξεις καὶ ἀποκατασταθήσεται δὲν ὑπάρχουν. 11,11 ἡ φροντίδα : ἡ τὴν φροντίδα. 14,2 ἄκοντας : ἄκοντα. 14,3 παραγενέσθαι : γενέσθαι. 14,5 τοῦτο : τούτου. 15,2 δικάσει : δικάζει. 16,4 χωρίσῃ : χωρίσει. 17,5 καί : δέ. 17,14 ἡμῶν τὴν : τὴν ἡμῶν. 17,15 χρόνον τοῦ ἐνιαυτοῦ : τοῦ ἐνιαυτοῦ χρόνον. 18,10 ἀπελαινόμενον : ἀπελαινόμενος. 19,6 ὧσιν : εἰσὶν 21,4 τῆς καταδίκης : καταδίκης. 21,2 ἐκλήπτωρα : ἐκλήπτορα. 23 Τὰ δύο-σχόλια υἱ στή σελ. 818, Περί τούτου... τῆς ἐν Καρθαγένη καὶ Ἰστέον δέ... ἀναγῶσαι, πού ἀναφέρονται στὴν παράγραφο αὐτὴ εἶναι γραμμένα στὸ περιθώριο. Στὸ σχόλ. II,7 ἀναγῶσαι : ἀγοράσαι.

Στὶς λέξεις ἐκποιήσεις ποιῆσθαι στὸν στίχο 2 τῆς παραγράφου αὐτῆς τὸ κείμενο σταματᾷ, διότι ἀπὸ ἐδῶ καὶ κάτω ὑπάρχει στὸν κώδικα χάσμα ἐνὸς τετραδίου.

Ἀγαμέμνων Τσελίκας